

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra managementu

Digitální transparentnost ve veřejném sektoru
Diplomová práce

Autor: Bc. Šárka Jelínková
Studijní obor: Informační management

Vedoucí práce: doc. Ing. Hana Mohelská, Ph.D.

Hradec Králové

duben 2017

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a veškeré použité prameny a zdroje informací jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

V Hradci Králové dne 25. 4. 2017

.....

Šárka Jelínková

Poděkování:

Děkuji vedoucí diplomové práce doc. Ing. Haně Mohelské, Ph.D. za odborné vedení, podněty, připomínky, trpělivost při konzultacích a zejména za cenné rady. Děkuji také panu Mgr. Janu Draesslerovi, Ph.D. za odborné konzultace při zpracování analýzy rozptylu. V neposlední řadě děkuji mému partnerovi Ing. Jiřímu Herynkovi a rodině za podporu.

ANOTACE

Diplomová práce posuzuje úroveň transparentnosti obcí v České republice. Zaměřuje se na zákonné a dobrovolné zveřejňování informací na webových stránkách náhodně vybraného vzorku obcí. První část práce vymezuje základní pojmy a povinnosti, které obcím stanovují mezinárodní a zejména české právní předpisy. Další část se soustřeďuje na analýzu vybraných obcí na internetu. Analýza je rozdělena na několik dílčích oblastí. Zaměřuje se na hospodaření obcí a dokumenty o jejich činnosti, komunikaci úřadu s občany a přístupnost stránek. Jsou zde zkoumány i faktory, které by mohly mít vliv na dosažené výsledky obcí. V závěru analýzy jsou hodnoceny nejtransparentnější obce a kraje. Míra poskytovaných informací na základě zákonné povinnosti obcí je dosti uspokojivá. V oblasti dobrovolných informací jsou výsledky o poznání slabší. Závěr práce se věnuje celkovému zhodnocení a doporučením dané situace v České republice.

ANNOTATION

Title: Digital transparency in public sector

Diploma Thesis considers a level of transparency in the Czech Republic. It focuses on statutory and voluntary promulgation/issue information on the web sites of randomly selected municipalities. The first part of the thesis defines basic terms and duties, which international and especially Czech legislation specify to municipalities. The next part is focused on analysis of selected municipalities on the internet. The analysis is split up to several sub-sections. It aims at administration of municipalities and documentation about their activities, communication between office and citizens and approachability on their web sites. The factors that could influence on the achieved results of municipalities are also examined. In the final part of analysis the most transparent municipalities and regions are evaluated. The level of provided information on the basis of statutory duty of the municipalities is quite satisfactory. In the area of voluntary information, the results of knowledge are weaker. The conclusion of the Thesis is devoted to the overall evaluation and recommendation of the given situation in the Czech Republic.

OBSAH

1	ÚVOD	1
2	CÍL PRÁCE, VOLBA METODOLOGIE, POSTUPY ŘEŠENÍ	4
3	VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	9
3.1	SVOBODA INFORMACÍ	9
3.1.1	Právní kontext.....	9
3.1.2	Formy poskytnutí informací	10
3.1.2.1	Zveřejnění.....	10
3.1.2.2	Vyžádání	13
3.1.3	Okruhy informací.....	15
3.1.3.1	Poskytované informace	15
3.1.3.2	Omezení při poskytování informací	16
3.2	OBECNÍ ZŘÍZENÍ.....	17
3.2.1	Obecní samospráva.....	17
3.2.1.1	Ústavní vymezení obecní samosprávy.....	17
3.2.2	Obec	18
3.2.2.1	Klasifikace obcí	19
3.2.3	Orgány obcí	20
3.2.3.1	Zastupitelstvo obce	21
3.2.3.2	Rada obce	21
3.2.4	Občan a obec.....	22
3.2.5	Úřad jako médium	24
3.2.6	Dozor a kontrola	24
3.3	ZÁRUKY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ ZE STRANY OBČANŮ	25
3.3.1	Stížnosti.....	25
3.3.2	Petiční právo.....	27

3.3.3	Veřejný ochránce práv.....	28
3.4	ZÁKON O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH.....	29
3.4.1	Zadavatel a profil zadavatele	30
3.4.2	Druhy zadávacích řízení.....	31
3.4.3	Rozdělení veřejných zakázek dle výše předpokládané hodnoty	32
3.4.4	Kritéria, posuzování a hodnocení veřejné zakázky	34
3.4.5	Ochrana proti rozhodnutí zadavatele.....	35
3.5	ZÁKON O STŘETU ZÁJMŮ	35
4	ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	37
4.1	ANALÝZA KOMUNIKACE OBCÍ S OBČANY.....	37
4.1.1	Povinně informace	37
4.1.2	Dobrovolně informace	39
4.2	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCÍ A DOKUMENTY O JEJICH ČINNOSTI	40
4.2.1	Informace o veřejných zakázkách.....	40
4.2.2	Zápis a usnesení ze zasedání zastupitelstva obce.....	41
4.2.3	Zápis a usnesení z jednání rady obce.....	43
4.2.4	Zápis – kdo a jak hlasoval	45
4.2.5	Záznam ze zasedání zastupitelstva obce	46
4.3	ANALÝZA PŘÍSTUPNOSTI INTERNETOVÝCH STRÁNEK.....	47
4.4	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ KVALITU WEBOVÝCH STRÁNEK.....	49
4.4.1	Analýza rozptylu - závislost dosaženého skóre a velikosti obcí.....	50
4.4.2	Analýza rozptylu - závislost dosaženého skóre a krajů obcí	52
4.5	NEJTRANSPARENTNĚJŠÍ OBCE A KRAJE	55
5	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ	58
6	ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ	61
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	63

SEZNAM GRAFŮ	69
SEZNAM TABULEK.....	69
PŘÍLOHY	70
Příloha č. 1 - Seznam analyzovaných obcí v abecedním pořadí.....	70
Příloha č. 2 - Tabulka mnohonásobného porovnávání závislosti skóre obcí na krajích.....	74

1 ÚVOD

Transparentnost ve veřejném sektoru je momentální téma soudobé společnosti. Dokladem toho je přijetí zákona o registru smluv v loňském roce, který ukládá zveřejňování veřejnoprávních ujednání v registru smluv. Průhlednost poskytovaných informací v sobě odráží důvěru v rozhodování skupinou pověřených nebo zvolených osob. Praktiky volených orgánů ctící transparentní hospodaření a nakládání s veřejnými prostředky by měly patřit k základům moderní demokratické společnosti.

Princip transparentnosti je podle Bachmanna (nd), synonymem pro otevřenost, odpovědnost, schopnost komunikace, zprůhlednění hospodaření, odhalení poskytovaných služeb a činností organizací. Neodmyslitelnou známkou principu transparentnosti je dodržování obecně závazných právních předpisů a mravních hodnot společnosti. Odtrhnutí soukromých zájmů veřejných činitelů od zájmů veřejných, na základě kterých byli do svých funkcí voleni. Poskytování veřejných a podstatných informací v reálném čase. Nakládání s veřejnými prostředky s sebou nese potenciální riziko korupce. Kontrolu činnosti samospráv provádí orgány veřejné správy. Vykonávání rozhodovacích procesů v sobě nesou riziko korupce, proto je v zájmu široké veřejnosti započít veřejnou kontrolu nad těmito rozhodovacími procesy. Právě transparentnost umožňuje kontrolu veřejností právě tam, kde se vynakládají veřejné prostředky. Veřejná kontrola je efektivním a zároveň jedním z nejlevnějších prostředků kontroly, má ovšem smysl pouze tehdy, následuje-li po odhalení nesprávných postupů a nakládání s veřejnými prostředky náprava a případná sankce. V případě, že k nápravě nedochází, evokuje u veřejnosti skepsi a nezájem. Jak uvádí Bagarová (2003) „Chybí-li veřejná kontrola nebo dokonce i neveřejná kontrola, a nelze-li zpětně doložit a zdokumentovat rozhodovací proces, vytváří se prostředí pro korupční chování, tj. získávání nezákonných výhod různého typu.“

Základní povinností obcí, samosprávných společenství občanů, je poskytovat svým občanům veřejné služby a hospodařit s veřejnými financemi. Činnost obcí se dotýká většina občanů, je proto důležité, aby obecní rozhodnutí, která mají dopad

na oblasti každodenního života, bylo odůvodnitelné, průhledné a přezkoumatelné. Dodržování transparentního chování obcí přispívá k důvěře mezi občany a volenými orgány. I Morris & Shin (2002) píše, že kvalita poskytovaných informací zvyšuje důvěryhodnost a otevřenost veřejných institucí, zabraňuje korupčnímu jednání a rozvíjí komfort občanů obce.

Práce si klade odpovědět na následující otázky. Jaká je úroveň webových stránek českých obcí? Má vliv na kvalitu webových stránek počet obyvatel v obci anebo kraj, do kterého obec spadá?

Utváření principu transparentnosti je zakotveno v ústavním pořádku České republiky a formováno souborem právních předpisů, které z něho vycházejí, mezinárodního a evropského práva, zejména právem Evropské unie. Povinností každé obce v České republice je zveřejňovat a poskytovat informace na základě platných právních předpisů. Více opomíjenými je uveřejňování dobrovolných informací, které mají taktéž cenný charakter, ozřejmují činnosti, kulturní či společenské dění v obci. Soubor všech informací pak upevňuje ospravedlnitelnost vedení obce, otevřenost a v neposlední řadě důvěru občanů v hospodárném nakládání s prostředky obce.

Práce je členěna do několika stěžejních kapitol, z nichž každá popisuje ucelenou část zkoumané problematiky. V první části Vymezení základních pojmů popisuje zakotvení principu transparentnosti v oblasti mezinárodního, evropského a českého práva. Podrobněji zkoumá svobodu informací o platných právních předpisech v České republice, kdy se hlavně opírá o zákon o svobodném přístupu k informacím, který zaručuje otevřenost a veřejnou kontrolu obcí. Další část práce se zabývá obecním zřízením a jejími správními orgány, které definuje zákon o obcích a rozvádí otevřené jednání obce vůči občanům. Třetí část vymezuje právní předpisy, které stanovují záruky dodržování transparentnosti a kontrolu ze strany občanů. Konkrétně se jedná o podávání stížností, právo petiční a možnost obracet se na veřejného ochránce práv. Dále práce zkoumá povinnosti a postupy zadávání veřejných zakázek obcemi. Poslední částí teoretické práce je zákon o střetu zájmů, který zaručuje ochranu veřejného zájmu před osobním ze strany veřejných funkcionářů.

Praktická část navazuje na vymezené pojmy. Obsahem je analýza zkoumající kvalitu webových stránek náhodně vybraného vzorků obcí. Samotná analýza je rozdělena na tři dílčí části zabývající se komunikací obcí s občany, hospodařením obcí a dokumenty o jejich činnosti a přístupností internetových stránek. Jsou zde vyhodnoceny faktory, které by mohly ovlivňovat kvalitu webových stránek obcí a nejtransparentnější obce a kraje. V závěru práce hodnotím dodržování principu transparentnosti.

2 CÍL PRÁCE, VOLBA METODOLOGIE, POSTUPY ŘEŠENÍ

Cílem diplomové práce je posoudit úroveň transparentnosti obcí v České republice. Práce si klade za úkol zmapovat kvalitu a úroveň obcí v poskytování povinných a dobrovolných informací na internetu. V problematice byla zpracována literární rešerše s použitím tuzemských a zahraničních zdrojů. Kritickou rešerší a syntézou poznatků bylo zjištěno, že problematice zhodnocení aktuální informační otevřenosti obcí není věnována celistvá pozornost. Zjištěné poznatky této problematiky jsou popsány v části Vymezení základních pojmů.

Předmětem této práce je provést zhodnocení aktuální informační otevřenosti obcí metodou strukturovaného pozorování a to prostřednictvím jejich webových stránek.

Výzkum byl prováděn prostřednictvím obsahové analýzy na internetu. Práce se zaměřuje na kvalitativní a kvantitativní získávání dat, o ní mluví Hewson (2007) jako o výzkumu uskutečněném prostřednictvím internetu a analýze dokumentů provedené v kontextu internetového výzkumu. Jak tvrdí Bachmann (2011) a Dunleavy & Margetts (1999) kombinace kvalitního a kvantitativního výzkumu na internetu je považována za nejvíce efektivní. Kvantita poskytovaných informací často nemusí odpovídat kvalitě. Data na webových stránkách vždy nenesou požadovanou informační hodnotu. Při zpracování tématu byla použita metoda deskriptivní, klasifikační, komparační a analytická.

Výzkumný vzorek tvoří 100 českých obcí, které byly vybrány pomocí náhodného výběru ze souboru všech obcí České republiky s počtem obyvatel v rozmezí od 2 000 do 10 000 obyvatel. Rozsah počtu obyvatel v sobě zahrnuje větší obce a města, ty disponují větším rozpočtem a odehrává se v nich více společenských a kulturních událostí. Výzkumný vzorek obcí je k vidění v Příloze 1, kde je mimo jiné uveden počet obyvatel v každé z obcí. Většina obcí od počtu 2 000 obyvatel má nad 15 členů zastupitelů a díky tomu si volí do úřadu i radu obce. Každé obci spadající do vymezeného počtu obyvatel bylo přiděleno číslo podle pozice v abecedním řazení obcí. Čísla reprezentující obce byla generována online generátorem pseudonáhodných čísel Itnetwork, který byl předtím testovaný na náhodnost generovaných čísel v mé seminární práci z předmětu Stochastické modely a data.

Obce byly náhodně generovány pomocí přiřazených čísel s podmínkou, že v každém kraji musí být vybráno minimálně šest obcí. Analyzovaný vzorek tvoří 73 % obcí, ve kterých žije do 5 000 obyvatel, většina z těchto obcí má přidělen statut města.

Pro odhalení vlivů majících dopad na analýzu transparentnosti byla použita jednofaktorová analýza rozptylu.

Do analyzovaného vzorku obcí byly zahrnuty obce, jejichž počet obyvatel se pohybuje v rozmezí 2 000 – 9 999 obyvatel a to k datu 1. ledna 2017 podle Ministerstva vnitra České republiky (2017). Výběr obsahuje zastoupení všech krajů České republiky, s výjimkou kraje Hlavního města Prahy, s následujícím zastoupením:

- Jihočeský kraj – 7 obcí;
- Jihomoravský kraj – 8 obcí;
- Karlovarský kraj – 7 obcí;
- Královéhradecký kraj – 9 obcí;
- Liberecký kraj – 8 obcí;
- Moravskoslezský kraj – 7 obcí;
- Olomoucký kraj – 6 obcí;
- Pardubický kraj – 7 obcí;
- Plzeňský kraj – 11 obcí;
- Středočeský kraj – 11 obcí;
- Ústecký kraj – 6 obcí;
- Vysočina – 6 obcí;
- Zlínský kraj – 7 obcí.

Obce mají povinnost zveřejňování informací či dokumentů způsobem umožňujícím dálkový přístup – což většina obcí řeší zřízením a provozováním webových stránek. Předmětem výzkumu transparentnosti je poskytování povinných a dobrovolných informací. Informační povinnost obcí ve vztahu k veřejnosti je obsažena v čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, který ústavně zakotvuje povinnost orgánů územní samosprávy přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení upravuje zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Vyhláška č. 442/2006 Sb. stanovuje strukturu informací zveřejňovaných o obci způsobem umožňujícím dálkový přístup, vymezuje povinně zveřejňované informace a jejich strukturu. Dobrovolnými informacemi je myšleno uveřejnění zpravodaje obce, začlenění obyvatel do diskusí o chodu obce apod. Obce tyto informace zveřejňovat nemusí, ale je povinna tyto informace poskytnout na žádost. Je však vřele doporučeno takovéto informace poskytovat dobrovolně. Obce tím upevňují důvěru občanů a dávají tím najevo, že nemají co skrývat.

Na základě těchto pilířů se pozorování zaměřuje na následující stěžejní okruhy:

- Komunikace obcí s občany;
- Hospodaření obcí a dokumenty o jejich činnosti;
- Přístupnost internetových stránek.

První oblast – Komunikace obce s občany – se zaměřuje na rozsah zveřejňovaných informací o obecním úřadu a obecním dění.

Druhá oblast – Hospodaření obce a dokumenty o jejich činnosti – se soustředí na vyvěšování povinných informací a dokumentů o činnosti obce.

Třetí část – Přístupnost internetových stránek – hodnotí úroveň orientace a manipulace uvnitř webových stránek obce. V potaz bere přehlednost pro širokou občanskou veřejnost ale také pro občany se zdravotním znevýhodněním jako jsou slabozrací a senioři.

K nalezení konkrétních obecních webových stránek byl použit vyhledávač Google. Získávání dat proběhlo prostřednictvím webových stránek jednotlivých obcí v lednu a únoru 2017. Použité webové stránky obcí jsou k vidění v Příloze 1. Každá z obcí vybraného vzorku provozuje své oficiální internetové stránky. Některé z obcí mají webové stránky přístupné pouze z portálu mikroregionu, takové weby byly považovány za stejně platné.

Jak bylo řečeno výše, obsahová analýza je rozdělena na tři dílčí části. V analýze komunikace obce s občany byla zvolena následující kritéria, u nich se vždy hodnotí, zda obec zveřejňuje dané kritérium, či ne. Kritéria jsou:

- *Základní informace o organizační struktuře úřadu;*
- *Úřední hodiny obecního úřadu;*

- *E-podatelna;*
- *Rozpočet;*
- *Strategický plán rozvoje obce;*
- *Výroční zpráva;*
- *Místní zpravodaj;*
- *Zájmové spolky;*
- *Neziskové organizace;*
- *Diskusní fórum.*

Obdobně v analýze hospodaření obce a dokumentech o její činnosti byla posuzována kritéria:

- *Oznámení o veřejné zakázce/rozhodnutí;*
- *Podrobný popis o průběhu zadávání veřejné zakázky;*
- *Úplné zápisy ze zasedání zastupitelstva;*
- *Úplné zápisy z jednání rady;*
- *Zkrácený zápis ze zasedání zastupitelstva;*
- *Zkrácený zápis z jednání rady;*
- *Kdo a jak hlasoval, je uvedeno v zápise z jednání rady;*
- *Kdo a jak hlasoval, je uvedeno v zápise ze zasedání zastupitelstva;*
- *Je k dispozici záznam o hlasování;*
- *Usnesení zastupitelstva obce;*
- *Usnesení rady obce.*

V poslední analýze o přístupnosti webových stránek byla zvolena tyto kritéria:

- *Zvětšit písmo* – Nejedná se o funkci internetových prohlížečů.
- *Vyhledávání* – Pomocí vyhledávacího pole.
- *Rozšířené vyhledávání* – Umožňuje definovat hledaný výraz více parametry.
- *Slabozrací.*

Jednotlivá kritéria jsou blíže popsána a vysvětlena v aplikační části práce.

Pro přehlednější rozbor výsledků jsou využity tabulky, grafy a výstupy z analytického nástroje IBM SPSS Statistics 24.0 vlastního zpracování, které jsou doplněny vysvětlujícím textem.

3 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

3.1 SVOBODA INFORMACÍ

Otevřená a transparentní správa věcí veřejných je všeobecně chápána jako nevyhnutelná součást demokracie taktéž jako svobodný přístup k informacím (Nekola, 2008). Pro demokratickou vládu je také typický princip dobrovolného omezení moci a princip veřejné kontroly. Státní monopol poskytuje nad informacemi neobyčejnou moc veřejným činitelům a zaměstnancům státní správy. Vytváří tak prostředí podporující drobnou i rozsáhlou korupci. Nemožnost přístupu k informacím a veřejné kontroly zamezuje odhalení korupce. To má za následek všeobecnou nedůvěru ve státní správu. Princip informační otevřenosti je charakteristický pro moderní demokratické společnosti, umožňuje maximálnímu počtu občanů kontrolovat veřejnou správu díky informačním pokrokům dnešní doby. Informační otevřenost a průhlednost posiluje stabilitu a důvěru v politický systém (Kužílek & Žantovský, 2002).

3.1.1 Právní kontext

V oblasti mezinárodního práva Organizace spojených národů v čl. 19 uvádí právo přijímat a rozšiřovat informace (Kužílek & Žantovský, 2002). Právo na přístup k informacím je v evropském právu spojováno s právem na svobodu projevu a informací (Furek & Rothanzl, 2012). Jak uvádí Průcha (2004) „*Je třeba poznamenat, že v dokumentech Rady Evropy, ani u Evropských společenství není právo vyhledávat a získávat informace, ani povinnost orgánů veřejné správy poskytovat informace o své činnosti, komplexně upravena.*“. V tomto směru přijala Rada Evropy doporučení R(81)19 Výboru ministrů o přístupu k informacím v držení veřejných orgánů, kterým se věnuje otázce přístupu a poskytování informací, jako součásti požadavku otevřené a transparentní dobré veřejné správy, které zahrnuje osm základních principů svobody informací, jimiž se řídí většina právních úprav členských států Evropské unie (Potěšil, 2008). Další vlašťovkou na evropské půdě je Amsterodamská smlouva, podle níž každý občan Evropské unie a každá fyzická nebo právnická osoba s bydlištěm

nebo sídlem v členském státu má právo na přístup k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Kužílek & Žantovský, 2002).

V právním rámci České republiky se právo na informace řídí podle Listiny základních práv a svobod používané ve dvou úrovních. Jedním z nich je právo politické, vztahující se na informace podle článku 17 a druhým z nich právo podle článku 35, tj. hospodářské, sociální a kulturní právo (Nekola, 2008). V článku 17 Listiny základních práv a svobod se, jak píše Kočí (2012), mimo jiné uvádí, že *„Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.“*. Tímto zákonem stanovujícím podmínky a zajištění práva veřejnosti na přístup k informacím veřejného sektoru je zákon č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím ve znění pozdějších předpisů. Zákon o svobodném přístupu k informacím stanovuje pojem informace, vymezuje okruh povinně zveřejňovaných informací, který musí každý povinný subjekt zveřejnit i bez žádosti o její poskytnutí a další (Furek & Rothanzl, 2012). Tento zákon se však nevztahuje na poskytování osobních údajů, ty jsou chráněny zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů (Kužílek & Žantovský, 2002).

3.1.2 Formy poskytnutí informací

Zákonem určené povinné subjekty (v našem případě obce a jejich orgány a obecní úřady – je uvedeno níže) poskytují informace o jejich působnosti a to formou zveřejněním, nebo informace poskytují žadateli na základě jeho žádosti (Průcha, 2004).

Občané nemusejí získávat informace o činnosti obce pouze postupy podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Je možné žádat o poskytnutí informací i prostřednictvím neformální žádosti na adresu obce. V takovém případě ovšem nemá občan právní záruky, že informace budou poskytnuty a nemá tak ani účinné prostředky obrany při neposkytnutí informací (Kočí, 2012).

3.1.2.1 Zveřejnění

Zveřejněnou informací se rozumí taková, která je umístěna tak, že může být vždy znovu vyhledána a získána. Tohoto v dnešní informační době úřady nejnáze

dosáhnou vystavením na své webové stránce. Pokud bude informace pouze vyvěšena na úřední desce, bude ji možné vyhledat po dobu vyvěšení pak už nikoli. Úřad může také využít brožuru úřadu, ve které budou uvedené potřebné informace. Bude-li taková brožura dostupná ve veřejné knihovně, splní tím úřad svoji zveřejňovací povinnost (Kužílek & Žantovský, 2002).

Zveřejňovány musí být v zásadě základní informace týkající se postavení, poslání a organizační struktury povinných subjektů a dále přenesené základní informace o naplnění zákona o svobodě informací (Průcha, 2004). Povinně zveřejňovaným informacím se blíže věnuje kapitola Informační povinnost obecní samosprávy.

Druhým okruhem zveřejňovaných informací jsou dobrovolně zveřejňované informace. Jsou to informace, které může obec zveřejnit na základě vlastního uvážení. Může tak učinit jakýmkoli prostředky, ty však musí splňovat nároky na zveřejnění uvedené výše. Dobrovolným zveřejněním se úřad chrání před množstvím dotazů, posiluje také důvěryhodnost, otevřenost a odpovědnost u svých občanů, zamezuje tím neprůhlednosti z činnosti obce (Furek & Rothanzl, 2012).

3.1.2.1.1 Informační povinnost obecní samosprávy

Zákon o svobodném přístupu k informacím je obecným právním předpisem, zajišťujícím právo veřejnosti na informace. Jedná se o takové informace, které mají k dispozici povinné subjekty (Průcha, 2004). Povinnými subjekty jsou mimo jiné obce (města) a jejich orgány ve smyslu samosprávného orgánu a úřad reprezentovaný obecním úřadem (Kužílek & Žantovský, 2002). Zákon taktéž stanovuje informace, které musí povinný subjekt zveřejnit, aniž by o to byl kýmkoli vyzván. Takovéto informace se zveřejňují v sídle povinného subjektu (v našem případě na obecním úřadě) a v jeho úřadovnách na místě, které je všeobecně přístupné. Zároveň je tyto informace nezbytné vyvěšovat způsobem umožňujícím dálkový přístup – to ve valné většině bývají internetové stránky obce a to i přes to, že žádný z platných předpisů takovouto povinnost zřizovat webové stránky na internetu neukládá. Jedná se však o jeden z nejlevnějších a nejpoužívanějších prostředků (Kočí, 2012). Povinný subjekt, obce a jejich obecní úřady, musí dle zákona o svobodném přístupu k informacím (1999) zveřejňovat tyto informace:

- důvod a způsob založení obce, podmínky a principy, za kterých obec provozuje svoji činnost;
- popis organizační struktury obce;
- místo a způsob, jak získat příslušné informace, kde lze podat žádost, stížnost, návrh, podnět či jiné dožádání;
- místo, lhůtu a způsob, kde lze podat opravný prostředek proti rozhodnutím obce o právech a povinnostech osob, a to včetně výslovného uvedení požadavků, které jsou v této souvislosti kladeny na žadatele, jakož i popis postupů a pravidel, která je třeba dodržovat při těchto činnostech, a označení příslušného formuláře a způsob a místo, kde lze takový formulář získat;
- postup, který musí obec dodržovat při vyřizování všech žádostí, návrhů občanů, a to včetně příslušných lhůt, které je třeba dodržovat;
- přehled nejdůležitějších předpisů, podle nichž obec zejména jedná a rozhoduje, které stanovují právo žádat informace a povinnost poskytovat informace a které upravují další práva občanů ve vztahu k obci, a to včetně informace, kde a kdy jsou tyto předpisy poskytnuty k nahlédnutí;
- sazebník úhrad za poskytnutí informací;
- výroční zprávu za předcházející kalendářní rok o činnosti obce v oblasti poskytování informací;
- výhradní licence;
- usnesení nadřízeného orgánu o výši úhrad;
- elektronickou adresu podatelny;
- právní předpisy vydané v rámci působnosti obce;
- seznamy hlavních dokumentů (koncepční, strategické a programové povahy).

S účinností od 1. 1. 2007 byla vydána vyhláška č. 422/2006 Sb., kterou se stanovuje struktura informací zveřejňovaných o povinném subjektu způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tato vyhláška stanovuje jasně dané pořadí a definovanou strukturu povinně zveřejňovaných informací. Neřeší však umístění těchto informací na internetových stránkách (Furek & Rothanzl, 2012).

Povinně zveřejňované informace se také vztahují na poskytnuté informace na základě žádosti, tyto informace musí být zveřejněny do 15 dnů a to způsobem

umožňujícím dálkový přístup. Veškeré informace zveřejněné v elektronické podobě musí být vyvěšeny ve formátu HTML, RTF nebo PDF (Kocová, 2012).

Uveřejňování informací způsobem umožňujícím dálkový přístup (webové stránky) musí splňovat náležitosti platné vyhláškou 4. 64/2008 Sb., o formě uveřejňování informací souvisejících s výkonem veřejné správy prostřednictvím webových stránek pro osoby se zrakovým postižením. Ta stanovuje takové pravidla, aby se se zveřejňovanými informacemi v nezbytném rozsahu mohly seznámit osoby se zdravotním postižením (Ministerstvo vnitra České republiky, 2010).

Tento výčet není zdaleka úplný, zaměřuje se zejména na skutečnosti obsažené v aplikační části práce.

3.1.2.2 Vyžádání

Pokud má kdokoli zájem získat informaci o povinném subjektu, která nebyla zveřejněna, může si informaci od obecního úřadu vyžádat. Poskytnutí informací formou žádostí má zákonem definovaný postup a podmínky zpřístupnění požadovaných informací. Žádost může být podána ústně nebo písemně, přípustná je žádost prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací. Pokud na základě ústní žádosti neposkytne úřad informace nebo jsou-li poskytnuté informace nedostatečné, je nutné podat žádost písemně (Furek & Rothanzl, 2010).

V případě, že se v žádosti hovoří o informaci, kterou úřad již zveřejnil, může úřad žadatele odkázat na její zveřejnění nejvýše do sedmi dnů od podání žádosti. Pokud se tak úřad rozhodne učinit, musí uvést, kde lze zveřejněnou informaci nalézt a jak ji získat (Kužílek & Žantovský, 2002). Možnost odkázání žadatele na již zveřejněnou informaci zjednodušuje a urychluje vyřízení žádosti. Odlišným případem je, požaduje-li žadatel přímé poskytnutí zveřejněné informace. Zákon povinnému subjektu ukládá povinnost poskytnout takovouto informaci individuálně. Zákon tím chrání žadatele, pro které je nesnadné zajistit přístup ke zveřejněné informaci (Průcha, 2004).

Z podané žádosti musí být jednoznačně zřejmé, kterému povinnému subjektu je určena, že žadatel žádá o informaci na základě zákona o svobodném přístupu k informacím a musí být jasné, kdo o ni žádá. Anonymní žádosti povinný subjekt nevyřizuje. Žadatel ve vlastním zájmu dbá na srozumitelnost žádosti a na to, že se žádost vztahuje k působnosti úřadu. Při zanedbání těchto okolností povinný subjekt

sdělí žadateli, že se podaná žádost nebude vyřizovat (Kočí, 2012). Žádaná informace musí být poskytnuta ve lhůtě 15 dnů od přijetí žádosti. Povinný subjekt může ze závažných důvodů tuto lhůtu prodloužit o 10 dnů. O tomto prodloužení musí být žadatel v dostatečném předstihu informován (Kužílek & Žantovský, 2002).

Povinné subjekty jsou oprávněny za poskytnuté informace požadovat úhradu. Ta však nesmí přesáhnout náklady spojené s poskytnutím informací. V případě, že povinný subjekt požaduje náhradu za poskytnutí informace, obeznámí s tím žadatele, včetně její výše, ještě před poskytnutím požadované informace. Výše úhrady musí být zaplacená do 60 dnů ode dne oznámení, v opačném případě se žádost odkládá (Kočí, 2012).

Úřad může také dojít k odmítnutí poskytnout požadovanou informaci a to ve smyslu naplnění zákonných znaků, které jsou vyňaty z okruhu poskytovaných informací, viz omezení při poskytování informací. Musí být vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti s patřičným odůvodněním spolu s právními předpisy, podle kterých bylo tak učiněno. Proti tomuto rozhodnutí má možnost se žadatel odvolat do 15 dnů. Odvolání proti rozhodnutí dále řeší vyšší správní orgán (Furek & Rothanzl, 2012).

Zákon o svobodném přístupu (1999) povinným subjektům ukládá do 1. března zveřejnit výroční zprávu za předešlý kalendářní rok v oblasti činnosti poskytování informací. Uvede v ní počty podaných a zamítnutých žádostí, počet stížností apod.

3.1.2.2.1 Oprávněné osoby

Otevřenost veřejné správy v rámci demokratického státu je vyjádřena možností jakékoli osoby získat informace o činnosti a fungování správních orgánů, jak uvádí Vrbová (2011). Právo na informace má nejen každý občan České republiky. V souladu s platnou právní úpravou můžeme dělit osoby mající právo na získání informací o činnosti a fungování obcí do dvou kategorií. Do první z nich spadají všechny osoby, na něž se vztahují ustanovení daná čl. 17 v Listině základních práv a svobod (1993) a zákonem o svobodném přístupu k informacím (1999). To znamená každý bez ohledu na jeho státní občanství například ve smyslu pohybu na našem území. Druhá skupina je tvořena osobami, které vysloveně ustanovuje zákon o obcích (2000). Jsou jimi občané obce, nebo majitelé nemovitostí v dané obci splňující věkovou hranici 18 let,

dále plnoleté fyzické osoby, které jsou cizinci a zároveň jsou hlášeny k trvalému pobytu v České republice, umožňuje-li to mezinárodní smlouva (Kužílek & Žantovský, 2002).

Osoby spadající do druhé kategorie mohou podle platných právních předpisů fyzicky nahlížet do dokumentů činnosti obce. Jmenovitě se jedná o nahlížení do rozpočtu obce, závěrečného účtu obce, usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva obce, usnesení rady obce, výboru zastupitelstva a komisí rady obce. Z těchto dokumentů si zároveň mohou pořizovat výpisy (Vrbová, 2011).

3.1.3 Okruhy informací

Ve veřejné správě je druhem mocenského vlivu informační moc, která plyne z exkluzivního přístupu k informacím. Větší informovanost veřejnosti klade nové nároky na úředníky, kteří se musejí potýkat s prosazováním zájmů občanů vznášejících témata překračující úzký horizont znalostí. Občané očekávají od veřejné správy více kreativity a iniciativy (Heger, 2012). Ne všechny druhy informací jsou zveřejňovány nebo lze poskytnout široké veřejnosti.

3.1.3.1 Poskytované informace

Povinné subjekty mají povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti. Poskytují jen takové informace, které mají. Informací je míněno, co v okamžiku žádosti o informace úřad má nebo má mít k dispozici. V případě, že úřad nemá informaci, kterou je povinen mít, musí ji podle platných právních předpisů doplnit a poskytnout (Kužílek & Žantovský, 2002). Ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím (1999) nelze požadovat informace netýkající se činnosti úřadu, i když takové informace úřad má. Podobně nelze požadovat informace, které úřad nemá a nevztahují se k působnosti obcí. Úřad poskytuje informace týkající se analýz, názorů a rozborů pouze v případě, že jsou již hotové, nebo pokud takové informace může pracovník úřadu sestavit jednoduchým procesem a nejsou výhradně vnitřními pokyny obce.

Ucelená úprava poskytování informací je, jak již bylo zmíněno, popsána v zákoně o svobodném přístupu k informacím. Je tu však výjimka, kterou tvoří zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace v životním prostředí. Ten navazuje na Listinu

základních práv a svobod. Zákon o životním prostředí představuje ucelenou úpravu režimu poskytování informací, stanovuje zvláštní náležitosti žádosti a lhůty pro její vyřízení. Režimy obou právních předpisů se neshodují, proto v praxi často vznikají praktické problémy s jejich překrýváním (Průcha, 2004).

3.1.3.2 Omezení při poskytování informací

Informace, jejichž přístup je omezen, jsou definovány ve zvláštních právních předpisech. Způsob jakým úřad omezuje poskytnutí žádaných informací má podrobně popsané náležitosti (Furek & Rothanzl, 2012). Úřad omezí poskytnutí informací v nezbytném rozsahu. Z širšího obsahu dokumentu oddělí pouze část, která je opravdu chráněna a zbytek žadateli poskytne. Jakékoli omezení přístupu k informacím musí být opodstatněno přesným právním důvodem. Dále musí k Rozhodnutí o odeprání informací připojeny doprovodné informace. Ta v sobě obsahuje zprávu o tom, že úřad neposkytnutou informaci opravdu má, jak je rozsáhlá, jaký je počet takových informací a do kdy bude chráněna (Průcha, 2004).

Jak uvádí Kužílek & Žantovský (2002), nejpodstatnější důvody pro odmítnutí poskytnutí konkrétních informací jsou následující:

- Ochrana osobnosti a soukromí;
- Utajovaná skutečnost;
- Ochrana obchodního tajemství;
- Ochrana důvěrnosti majetkových poměrů;
- Vnitřní pokyny úřadu;
- Nehotové informace;
- Podmíněně předané informace;
- Informace zveřejňované pravidelně;
- Ochrana duševního vlastnictví;
- Informace získané při inspekční, kontrolní a podobné činnosti;
- Omezení na základě zvláštního zákona.

3.2 OBECNÍ ZŘÍZENÍ

3.2.1 Obecní samospráva

Obecní samospráva je úkazem novodobého pojetí práva. Zkráceně představuje možnost spravovat veřejné záležitosti občanů obce skrze svobodně volené zástupce lidu.

Územní samospráva je forma veřejné vlády a veřejné správy, která dává možnost občanům, nejnáze se realizovat a podílet na řízení veřejných záležitostí. Znamená to tedy, že stát předává část veřejné správy nestátnímu subjektu, což posiluje proces demokratizace společnosti (Peková & Plný, 2002).

3.2.1.1 Ústavní vymezení obecní samosprávy

Mezi nejvyšší právní předpisy dotýkající se obecní samosprávy v České republice patří Ústava a Listina základních práv a svobod. Z pohledu ústavního vymezení sem patří i Evropská charta místní samosprávy. Tato platná mezinárodní smlouva není přímo součástí našeho ústavního pořádku, nýbrž ústava pouze uvádí, že mezinárodní smlouva je součástí právního řádu České republiky. Ústava taktéž stanovuje nadřazenost mezinárodní smlouvy nad zákonem. Z tohoto pohledu lze mezinárodní smlouvu přidružit ke skupině předpisů tvořících ústavní vymezení obecní samosprávy (Kočí, 2012). Zvláštní postavení v právním řádu mají také právní předpisy Evropské unie, jakožto i nařízení Evropského parlamentu, Rady Evropské unie a nařízení Komise Evropských společenství. Stejně jako v případě mezinárodních smluv má při střetu vnitrostátní právní normy s nařízením Evropské unie přednost norma obsažená v nařízeních (Filip, 2010).

Je obecně platné, že zásady obecní samosprávy jsou především vymezeny v ústavě a na jejím základě jsou postaveny speciální zákony. Ústava v první řadě stanovuje, že Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky a mají právo na samosprávu. Takováto samospráva je spravována svými volenými orgány a zásahy státu do činnosti těchto právnických osob jsou možné pouze za předpokladu, vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem (Horzinková & Novotný, 2013).

3.2.2 Obec

Obce jako nejnižší územně samosprávné jednotky státu představují místní úroveň veřejné správy. Tvoří ji obyvatelstvo, které užívá vymezené katastrální území (Horzinková & Novotný, 2013).

V právním významu lze obec charakterizovat třemi základními znaky (Matrasová & Šlauf, 2003). Jsou to:

- vlastní území obce;
- občané;
- právní subjektivita a způsobilost k právním úkonům;
- výkon obecní samosprávy ve veřejných záležitostech.

Abychom tedy mohli hovořit o existenci obce jakožto územním samosprávném celku, musí každá obec mít území, na němž se nachází, mít občany, musí být právníckou osobou, ta musí být způsobilá k právním úkonům a obec musí mít možnost vlastnit majetek a hospodařit s ním podle svobodného rozhodování svých volených orgánů (Koudelka, Ondruš & Průcha, 2009).

Podobu obcí a jejich povinností stanovuje zákon č. 128/2000 Sb. (zákon o obcích, 2000), podle něj obce plní funkci samostatné a přenesené působnosti. V rámci samostatné působnosti obec spravuje své záležitosti samostatně, což je základním smyslem obecní samosprávy. V rámci přenesené působnosti orgány obce vykonávají správu, která je přenesena zákonem (Horzinková & Novotný, 2013).

Jak uvádí Kopecký et al. (2015) z hlediska míry přenesené působnosti rozdělujeme obce do tří stupňů:

- obce prvního stupně – jsou menší obce se základní přenesenou působností, na níž nemá vyčleněné úředníky;
- obce druhého stupně – jsou obce s pověřeným obecním úřadem, přenesenou působnost vykonávají prostřednictvím úředníků;
- obce třetího stupně – jsou obce s rozšířenou působností, výkon je spojen se specializovanými úředníky.

Nejmenší zastoupení mají obce třetího, nejvyššího, stupně, tyto obce jsou současně obcemi druhého a prvního stupně. Stejně tak i obce druhého stupně, které nejsou současně obcí třetího stupně, vykonávají vedle agendy druhého stupně i agendu prvního stupně, jak uvádí Průcha (2004).

3.2.2.1 Klasifikace obcí

Podle poznatků Horzinkové & Novotného (2013) rozlišujeme základní druhy obcí na:

- obce, které nejsou městy;
- městys, neboli také městečko, je historický typ obcí stojící mezi městem a vsí;
- města mající alespoň 3 000 obyvatel (tato hranice neplatí, staly-li se obce městy v minulosti);
- statutární města jsou města vyjmenovaná v zákoně o obcích, jejich počet se neustále navyšuje. Statutární města jsou taková, jakým zákon umožňuje členit se na části a obvody.
- Hlavní město Praha, které je členěné na městské obvody.

V České republice je příznačná rozdrobenost obcí, ke které přispělo rozdělení dříve tzv. střediskových obcí v 90. letech minulého století. Ve většině obcí žije méně než 3 000 obyvatel. Počet sídel je ještě vyšší, činí více než 14 000 a z toho ve 4 000 sídel žije méně než 50 trvale bydlících obyvatel (Hampl & Müller, 1998).

Balík (2009, str. 18) zmiňuje, že *„Další nárůst počtu obcí nelze za stávajícího zákonného vymezení očekávat, neboť podle zákona o obcích č. 128/2000 Sb. (§ 21) nemůže vzniknout nová obec s počtem obyvatel menším než jeden tisíc.“*

Podle Českého statistického úřadu (2016) je ke dni 1. 1. 2016 na území České republiky 6 258 obcí, 221 městysů, 604 měst a 25 statutárních měst.

Tabulka 1: Velikostní skupiny obcí k datu 1. 1. 2016

Velikostní kategorie podle počtu obyvatel	Počet obcí (abs.)	Počet obyvatel (abs.)	Počet obyvatel (%)
--	--------------------------	----------------------------------	-------------------------------

do 199	1 449	180 093	1,7
200 – 499	1 997	651 475	6,2
500 – 999	1 378	973 247	9,2
1 000 – 1 999	745	1 042 569	9,9
2 000 – 4 999	417	1 262 911	12,0
5 000 – 9 999	141	964 031	9,1
10 000 a více	131	5 479 517	52,0
Celkem	6 258	10 553 843	100

Zdroj: Český statistický úřad, 2015. Vlastní zpracování.

Velikostní strukturu českých obcí dokládá i výše uvedená tabulka 1. Jak vidíme v tabulce 1, převažuje vysoký počet malých obcí. Celých 89 % obcí jsou obce s počtem obyvatel do 2 000 a v nich žije pouze 27 % obyvatel.

3.2.3 Orgány obcí

Podle Kočího (2012) se obce uvnitř člení na jednotlivé orgány, které mají za úkol zajistit jejich činnost. Výčet obecních orgánů stanovuje obecní zřízení, podle něj orgány obce mohou být: zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.

Orgány obce, zastupitelstvo, jsou fyzické osoby, které jsou voleny v komunálních volbách. V České republice podle Svobody et al. (2003) dělíme orgány obce na:

- Zastupitelstvo obce;
- Rada obce;
- Starosta a místostarosta obce;
- Obecní úřad a tajemník;
- Výbory zastupitelstva a komise rady;
- Správce obce.

Podrobněji rozebereme pouze orgány potřebné pro aplikační část práce, jimiž jsou zastupitelstvo a rada obce.

3.2.3.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce vykonává dle zákona o obcích nejdůležitější pravomoci týkající se samostatné působnosti. Mezi ně patří majetkové záležitosti, schvalování o rozpočtu a závěrečného účtu obce, vydávání obecně závazných vyhlášek a další (Balík, 2009). Zastupitelstvo se schází podle potřeby, nejméně jednou za tři měsíce. Zasedání zastupitelstva jsou veřejná, proto má obecní úřad povinnost informovat veřejnost o konání zasedání zastupitelstva obce. O průběhu zasedání zastupitelstva se pořizuje zápis. V zápise nesmí chybět stanovené náležitosti, kterými jsou počet přítomných členů, schválený pořad jednání, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení (Koudelka, Ondruš & Průcha, 2009).

Podle Kopeckého et al. (2015) zastupitelstvu obce náleží dvě hlavní povinnosti, jsou jimi aktivní účast a vyvarování se střetu zájmů. Každý zastupitel má povinnost účastnit se zasedání zastupitelstva a dalších jednání, kterým je členem. Má povinnosti hájit zájmy občanů obce, plnit uložené úkoly a jednat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho vykonávané funkce.

Mandát zastupitele vzniká jeho zvolením. Zákon o obcích (2000) stanovuje počet členů obecního zastupitelstva na základě počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Konkrétní počty jsou uvedeny v tabulce 2.

Tabulka 2: Počet členů zastupitelstva obce dle počtu obyvatel

Počet obyvatel (abs.)	Počet členů (abs.)
do 500	5 – 9
501 – 3 000	7 – 11
3 001 – 10 000	11 – 25
10 001 – 50 000	15 – 35
50 001 – 150 000	25 – 45
nad 150 001	35 – 55

Zdroj: Matrasová & Šlauf, 2001. Vlastní zpracování.

3.2.3.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem činným v samostatné působnosti obce. Za svůj výkon je odpovědná zastupitelstvu obce (Horzinková & Novotný, 2013). Rada obce

rozhoduje o většině záležitostí týkajících se každodenního chodu obce. Je pravidlem praxe, že rada obce na při svých jednáních projednává i záležitosti, o kterých dle zákona o obcích rozhoduje zastupitelstvo. Rada tak předkládá svá doporučení projednanou záležitost schválit či ne (Peková & Pilný, 2002).

Jak uvádí Průcha (2004) zasedání rady jsou na rozdíl od zasedání zastupitelstva obce neveřejná. Podle Svobody et al. (2003) rada obce pořizuje ze schůze zápis. V zápise musí být vždy uveden počet přítomných členů rady obce, schválený pořad schůze, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Tento zápis musí být uložen na obecním úřadě k nahlédnutí.

Zejména v malých obcích se rada obce nevolí. Zákon o obecním zřízení stanovuje, že rada obce se nevolí u obcí s menším počtem zastupitelů než 15 členů. V tomto případě pravomoc rady vykonává starosta obce nebo její zastupitelstvo. Jinak radu obce tvoří starosta, místostarosta a další členové jsou voleni z řad zastupitelů obce. Počet členů rady musí být vždy lichý a tvořit nejméně pět a nejvýše 11 členů, přičemž ne více než jednu třetinu z počtu členů zastupitelstva obce (Balík, 2009).

3.2.4 Občan a obec

Obec je ve svém významu sdružení osob. Občan obce se tak stává základní jednotkou obce, kterou každá obec naplňuje, aby bylo možné o ní hovořit jako o veřejnoprávní korporaci. Vymezení občana obce upravují speciální právní předpisy, ty hovoří o občanu obce jako o fyzické osobě, která je státním občanem České republiky a zároveň je v obci přihlášená k trvalému pobytu (Koudelka, 2003).

Každému zletilému občanovi uděluje obecní zřízení mnohá práva. Občané obce starší 18 let mají právo:

- Volit a být volen. Občan obce má právo volit a být volen do řad zastupitelstva obce – při splnění podmínek stanovených v zákoně do zastupitelstva obcí.
- Přímo rozhodovat o významných otázkách obce. Zde hovoříme o právu hlasovat v místním referendu, za podmínek stanovených speciálním zákonem.

- Vyjadřovat se k návrhu rozpočtu obce a k závěrečnému účtu obce vydaným za uplynulý kalendářní rok.
- Nahlížet do dokumentů vycházejících z činnosti obce, jako jsou rozpočty obce, usnesení a zápisy z jednání zastupitelstva, rady obce, výborů zastupitelstev a komisí rady obce.
- Požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti obce (Kočí, 2012).

Další forma podílu občanů na samosprávě obce přichází v úvahu i u občanů s čestným občanstvím obce a u občanů starších 18 let, kteří vlastní na území obce nemovitost. K těmto formám patří právo občanů účastnit se zasedání zastupitelstva, která jsou podle platné právní úpravy pojata jako zasedání veřejná. Proto zákon také stanovuje povinnost obcí, informovat občany o místě, době a navrženém programu zasedání zastupitelstva obce. Součástí tohoto práva je vyjadřovat se k projednávaným záležitostem v souladu s jednacím řádem. Takto popsaní občané obce mohou také podávat návrhy, připomínky a podněty k působnosti obce (Průcha, 2004).

I samotní občané mají několik možností, jak svou obec kontrolovat. Jak říká Transparency International (nd), občané obcí mají právo se aktivně účastnit zasedání zastupitelstva obce a vznášet připomínky týkající se právě projednávaných záležitostí. Budou-li mít občané jakékoli nejasnosti, mohou podat žádost o poskytnutí informací a dokumentů a to přímo na obecním úřadě nebo použitím e-podatelný. Pokud jim informace nebudou poskytnuty, nebo mají-li občané podezření na protiprávní jednání či chování, mohou se obrátit a příslušný krajský úřad, či dát podnět státnímu zástupci.

Jak bylo výše uvedeno, díky decentralizaci kompetencí v zabezpečování veřejných statků, se občan může vyjadřovat k fungování obcí, kontrolovat činnost veřejného sektoru a jeho hospodaření. Nejprve musí být však splněny předpoklady pro aktivní účast občana. Těmi je zejména zájem občana o věci veřejné. To bývá v praxi spíše iluzí. Na malý zájem občanů o veřejné záležitosti poukazuje většina členských států Evropské unie (Peková & Pilný, 2002).

3.2.5 Úřad jako médium

Úřad se dnes běžně stává médiem, je nositelem aktivního informačního zdroje, který si vytvářením vlastních prostředků buduje důvěru u svých občanů. Běžnými prostředky komunikace s občany je vydávání vlastních tiskovin, jako je zpravodaj obce, zřízení si oficiálních webových stránek a další. Tiskoviny vydávané úřadem plní marketingovou a propagační funkci. Moderní úřad působí otevřeně a transparentně ve veřejném prostoru, on-line a nonstop je službou občanovi. Efektivní komunikace šetří mnoho času a energie úředníkům a klientům úřadu, často předchází konfliktům, které vznikají z nedorozumění a neznalosti (Heger, 2012). Bohatství voličů do značné míry závisí na činnosti volených orgánů, proto má každý občan motivaci sledovat chování politiků a fungování úřadu obce (Gandía & Archidona, 2008).

3.2.6 Dozor a kontrola

Účelem dozoru a kontroly obcí je prosazení veřejného zájmu státem. Činnost obcí musí být vykonávána v souladu se zákony, právními předpisy a opatřeními vlády a ústředních správních úřadů v rámci přenesené působnosti. Dozor i kontrolu lze provádět v oblasti samostatné i přenesené působnosti obcí. Dozor směřuje proti konkrétním právním aktům, u kterých byla zjištěna nezákonnost nebo rozpor s ostatními právními předpisy. Kdežto kontrolou je sledována činnost orgánů obcí a je kontrolované, zda tyto orgány obce při výkonu samostatné a přenesené působnosti dodržují zákony, právní předpisy, usnesení vlády a směrnice ústředních správních úřadů (Matrasová & Šlauf, 2003). Dozorujícími a kontrolujícími orgány jsou zde Ministerstvo vnitra nebo krajský úřad. Ministerstvo vnitra provádí dozor a kontrolu v oblasti samostatné působnosti a krajský úřad koná dozor a kontrolu v oblasti přenesené působnosti (Průcha, 2004).

Nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek obcí, usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obcí v rámci samostatné působnosti a nad vydáváním a obsahem nařízení obcí a nad vydáváním a obsahem usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obcí v přenesené působnosti je prováděn dozor příslušnými orgány státu. Důležitým orgánem je i Ústavní soud, který jako nejvyšší soudní instance má právo na zrušení vyhlášek, usnesení a rozhodnutí obcí. Pokud krajský úřad, nebo

Ministerstvo vnitra zjistí, že alespoň jedno z výše uvedených nařízení obce odporuje zákonu nebo jinému právnímu předpisu, je obec vyzvána ke zjednání nápravy. Na zjednání nápravy se poskytuje lhůta 60 dnů od dne doručení zprávy (Kočí, 2012). Nastane-li situace, kdy je nařízení obce v jasném rozkolu s lidskými právy a základními svobodami může krajský úřad, nebo Ministerstvo vnitra pozastavit jeho účinnosti bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy (Svoboda et al., 2003).

Při výkonu kontroly se zjišťuje, zda obce dodržují zákony a jiné právní předpisy v rámci samostatné působnosti, v rámci přenesené působnosti se zjišťuje dodržování usnesení vlády, směrnice ústředních správních úřadů. Kontrolu provádí Ministerstvo vnitra. Samotná kontrola se provádí pouze v rozsahu, který definuje pověření ke kontrole. Toto pověření je nejprve předloženo starostovi obce. Po provedené kontrole musí být vždy sepsán protokol o kontrole. Proti stanoviskům v protokolu může starosta podat do 15 dnů námitky (Horzinková & Novotný, 2013). V případě samostatné působnosti starosta obce seznámí na nejbližším zasedání zastupitelstvo obce s výsledky uskutečněné kontroly. Při zjištění pochybení může být uložena pokuta až do výše 50 000 Kč. U přenesené působnosti obce starosta neseznamuje zastupitelstvo s výsledky kontroly. Kontrolující mohou navíc v protokolu uvést dvě formy nápravného opatření (Kopecký et al., 2015).

3.3 ZÁRUKY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ ZE STRANY OBČANŮ

Záruky fungují jako průběhy procesu kontroly dodržování transparentnosti ve veřejné správě. Jak hovoří Průcha (2004) záruky kontroly ve veřejné správě se zaměřují na záruky zákonnosti a zároveň sledují dodržování účelnosti a hospodárnosti ve veřejné správě, v tomto případě jde o kontrolu z iniciativy občanů.

3.3.1 Stížnosti

Stížnost se řadí k tradičním právním nástrojům, jde o projev fyzické či právnické osoby adresovaný orgánům obce. Stížností se její podatel snaží upozornit na nedostatky a stěžovatel žádá nápravu. Stížnost se rozděluje do dvou režimů na stížnosti, které se týkají výkonu samostatné působnosti obcí a stížnosti zohledňující postup orgánů obce podle správního řádu – ty jsou typické pro výkon

přenesené působnosti (Kočí, 2012). Od tohoto rozdělení určení stížností se odvíjí postup orgánů při vyřízení stížnosti (Hrubý et al., 2011).

Nový správní řád popisuje zákon č. 500/2004, vyšel v účinnost od 1. ledna 2006 a po více než čtyřiceti letech nahradil vládní vyhlášku č. 150/1958 Ú. l., o vyřizování stížností, oznámení a podnětů pracujících (Hrabák & Nahodil, 2006). Do vydání nového správního řádu se vedly rozdílné názory na tuto vládní vyhlášku, zda má či nemá být považována za součást našeho právního řádu. Důvodem bylo, že k jejímu vydání chybělo, a chybí zákonné zmocnění (Průcha, 2004).

Postupy procesu podávání a vyřizování stížností spadající do výkonu samostatné působnosti vychází z obecné definice zákona o obecním zřízení (2000). Podle tohoto zákona má plnoletý občan obce právo podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty. Stížnost je ve svém základu připomínkou nebo podnětem, obsahuje návrh na zlepšení, či odstranění protiprávních stavů (Kočí, 2012). Pravidla pro vyřizování těchto stížností si stanovuje sama rady obce (Hrubý et al., 2011). Podání stížnosti může mít formu ústní nebo písemnou. O ústních stížnostech, které nebudou neprodleně vyřízeny, musí být sepsán zápis. Pro takto vytvořené a klasické písemné stížnosti platí zákonné lhůty pro vyřízení (Průcha, 2004). Platí lhůta vyřízení stížnosti nejpozději do 60 dnů, avšak týká-li se stížnost působnosti zastupitelstva obce, musí být stížnost vyřízena do 90 dnů ode dne podání (Kočí, 2012).

Pokud podaná stížnost proti samostatné působnosti obce splňuje znaky podání podle správního řádu, musí být na základě tohoto právního předpisu vyřízena. Aby mohla být stížnost projednávána dle správního řádu, musí se jednat o postup orgánů územních samosprávních celků veřejné správy. Stížnosti je pak možné podat proti postupu správních orgánů: u správního řízení, u veřejnoprávních smluv, u opatření obecné povahy a u vyjádření a osvědčení správních orgánů (Hrubý et al., 2011).

Stížnosti proti výkonu přenesené působnosti orgánů obce se výlučně řídí novým správním řádem (2004). Stížnost lze uplatnit pouze ve správním řízení a ve věci osvědčení, sdělení a vyjádření. V mezích občanskoprávních, obchodněprávních a pracovněprávních úkonů se stížnost nepoužije. Dotčené osoby mají právo podat stížnosti proti nevhodnému chování úředních osob a proti postupu správního orgánu (Jemelka, Pondělíčková & Bohadlo, 2013). Stížnost je podána tomu správnímu orgánu,

který vede řízení. Ten má na vyřízení stížnosti lhůtu 60 dnů ode dne podání stížnosti. Pokud byla stížnost za důvodnou, správní orgán má povinnost bezodkladně učinit nezbytná opatření směřující k nápravě. Proti postupu a výsledku podané stížnosti má stěžovatel nějaké výhrady, může se obrátit na nadřazený správní orgán (v případě obcí krajský úřad). Ten je povinen prošetřit způsob vyřízení stížnosti a to ve stejné lhůtě 60 dnů (Hrabák & Nahodil, 2006).

3.3.2 Petiční právo

Právo podávat petice je zaručeno každému občanovi v Listině základních práv a svobod, dle čl. 18 *„Petiční právo je zaručeno; ve věcech veřejného nebo jiného společného zájmu má každý právo sám nebo s jinými se obracet na státní orgány a orgány územní samosprávy s žádostmi, návrhy a stížnostmi.“*, uvádí Hrubý et al. (2011, str. 122). Na našem území představuje právo petiční jedno z nejstarších klasických politických práv. Na mezinárodní úrovni je toto právo upraveno pouze okrajově. V rámci Evropské unie petiční právo zaručuje Amsterodamská smlouva, která mimo jiné uvádí, že každá fyzická nebo právnická osoba s trvalým bydlištěm nebo registrovaným sídlem v jednom ze států Evropské unie má právo předložit petici (stejně tak společně s dalšími občany) spadající do působnosti Společenství. Tyto petice se předkládají Evropskému parlamentu v záležitostech Evropské unie (Jemelka & Břeň, 2007).

Petiční právo je blíže specifikováno v zákoně č. 85/1990 Sb., o právu petičním, které stanovuje, že každý jednotlivec má právo podávat petici bez ohledu na věk. Zákon výslovně neformuluje podobu petice, petici lze rozumět jakoukoli žádost, návrh, či stížnost. Musí se ovšem týkat veřejného nebo jiného společného zájmu. Jsou adresovány státním orgánům, nebo právnickým orgánům ve smyslu územních samosprávných celků a v rozměru jejich působnosti (Černý, 2010). Petici mohou podávat i právnické osoby, i když jen v omezených pravidlech. Aby právnická osoba mohla podat petici, musí být obsah petice výlučně v souladu s cíli její činnosti (Kočí, 2012).

Platné právní předpisy zakazují, aby petice vyzývala k porušování ústavy a zákonů, popírání a omezování osobní, nebo politické svobody, rasu národnost, původ, náboženské vyznání a sociální postavení, podněcovala k nenávisti, násilí nebo hrubé

neslušnosti (Jemelka & Břeň, 2007). Petice musí mít vždy písemnou formu a musí být u ní uvedeno jméno, příjmení a bydliště toho, kdo ji podává. V případě podání petice petičním výborem zde musí být uvedeni všichni její členové a platný zástupce petičního výboru. Každý, kdo petici podává, může občany vyzývat na podpoření petice v mezích, které zákon nezakazuje. Osoby, které petici chtějí podpořit, stvrdí svoji podporu podpisem s uvedením svého jména, příjmení a bydliště. Je třeba poznamenat, že podpis petice může mít i elektronickou formu, musí se jednat o elektronický podpis stanovený v zákoně č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů. Taková osoba musí být napřed seznámena s obsahem petice a v žádném případě nesmí být nikdo k podpisu petice nucen (Černý, 2010).

Orgán, kterému je petice adresována, má povinnost petici přijmout. Pokud však věc petice nepatří do jeho působnosti, petici do 5 dnů předá příslušnému orgánu s uvědoměním, kým byla petice podána. Vyřízení petice podléhá lhůtě do 30 dnů a je nutné uvést písemné stanovisko s odpovědí tomu, kdo petici podával, nebo jejímu zástupci v čele petičního výboru. Obdobně jako u pravidel u vyřizování a přijímání stížností, pravidla procesních postupů petic stanovuje rada obce (Kočí, 2012). Petiční zákon hovoří o povinnosti nebránit v podání petice a odpovědět na ni. Nezavazuje však k vyhovění jejímu obsahu. Ve svém principu je petice zvláštní forma svobody projevu, která se často snaží vyjádřit názory a postoje občanů (Jemelka & Břeň, 2007).

3.3.3 Veřejný ochránce práv

Veřejný ochránce práv je nezávislým orgánem a stojí mimo oblast veřejné správy a vykonatelnosti. Působí v ochraně osob a zamezuje před jednáním úřadů, které je v rozporu s právními předpisy a s principy demokratického státu a dobré správy. Jeho úkolem je působit ochranu před nečinností úřadu (Hrubý et al., 2011). Můžeme se setkat i s označením ombudsman. Jedná se o historické označení prvního veřejného ochránce práv, který vznikl ve Švédsku na počátku 18. století (Šabatová, 2008). Posláním veřejného ochránce práv je poskytovat rychlou, dostatečně účinnou a snadno dostupnou ochranu proti nezákonnému a nesprávnému jednání veřejné správy (Mates, Kadeřábková & Wokoun, 2008). Jak uvádí Průcha (2004, str. 286) „Působnost ochránce se nevztahuje na Parlament prezidenta republiky a vládu,

na Nejvyšší kontrolní úřad, na zpravodajské služby České republiky, na vyšetřovatele Policie České republiky, státní zastupitelství a na soudy, s výjimkou orgánů státní správy soudů.“

Volba veřejného ochránce práv nemá v českém právním řádu obdobu. Veřejný ochránce práv je volen Poslaneckou sněmovnou na funkční období šesti let. Kandidáty navrhuje prezident republiky a Senát každý v počtu dvou. Kandidát musí být občanem České republiky starším věku 40 let. Podle zákona č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv je funkce neslučitelná s funkcemi ve veřejné správě a s ústavně volenými funkcemi (Mates, Kadeřábková & Wokoun, 2008).

Zákon stanovuje nezávislost a nestrannost při výkonu funkce, veřejný ochránce práv je odpovědný Poslanecké sněmovně, tedy moci zákonodárné a v žádném případě moci výkonné. Při jmenování do funkce svoji nezávislost při výkonu ochránce stvrzuje slibem (Šabatová, 2008).

Osoba podávající podnět veřejnému ochránci práv musí o sobě uvést základní identifikační údaje, jako je jméno, příjmení, bydliště a vylíčit, jakého úřadu a jaké věci se podání týká. Podání musí obsahovat, zda byla věc předložena také jinému orgánu, než kterého se věc týká. Součástí podnětu se podává kopie rozhodnutí úřadu a jiná korespondence dokládající, že dotčený úřad byl neúspěšně vyzván k nápravě. Ochránce práv zahájí šetření v případě, že nejsou podány důvody pro odložení. Ochránce může po orgánech státní správy požadovat spisy, vysvětlení i provedení důkazů o jejich nepochybení. V případě zjištěného pochybení úřadu ochránce vyzve úřad k přijetí nápravných opatření do 30 dnů. Nesjedná-li úřad nápravu, může se ombudsman v konečném kroku uchýlit k projednání vládou České republiky nebo věc medializovat (Hrubý et al., 2011).

3.4 ZÁKON O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH

Nový zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek platný od 1. 10. 2016 mimo jiné ukotvuje novou zásadu přiměřenosti. Stanovení zásady přiměřenosti má svůj původ v evropských zadávacích směrnících, konkrétně v směrnici č. 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Kouřilová, 2017). Evropské směrnice se soustředí pouze na postupy zadávání nadlimitních veřejných

zakázek. Kdežto naše tuzemské právní úpravy stanovují postupy při zadávání podlimitních i nadlimitních veřejných zakázek (Krč, Marek & Petr, 2008).

Zadavatel veřejných zakázek musí při jakékoli velikosti a předmětu plnění veřejných zakázek dodržet základní zásady stanovené zákonem o zadávání veřejných zakázek. Jsou jimi (Dědek, 2017):

- zásada transparentnosti – musí být předem zřetelně a srozumitelně stanovena kritéria pro výběr dodavatele;
- zásada rovného zacházení – zadavatel stanovuje všem uchazečům o dodávku veřejné zakázky stejné podmínky;
- zásada zákazu diskriminace – zadavatel nesmí neprávne zvýhodňovat, nebo nezvýhodňovat některého ze zájemců;
- zásada přiměřenosti – musí být nastaveny přiměřené parametry zadávacího řízení tak, aby odpovídaly předmětu a charakteru veřejné zakázky.

Zákon popisuje vztahy mezi veřejným a soukromým sektorem v oblasti zadávání veřejných zakázek. Stanovuje práva, povinnosti a postupy zadavatele pro zadávání veřejných zakázek. Upravuje dohledat dodržováním tohoto zákona, kvalifikaci dodavatelů apod. (Kruták, Krutáková & Gerych, 2016).

3.4.1 Zadavatel a profil zadavatele

Jako veřejný zadavatel se mimo jiné označuje územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace. Základním a nejmenším územně samosprávním celkem je ve smyslu Ústavy České republiky obec. Obce dále podléhají zákonu o obcích (2000) a jsou tak povinny řídit se platnými právními předpisy, působí-li jako zadavatel veřejné zakázky. V mezích zákona o zadávání veřejných zakázek se zadáním veřejné zakázky rozumí uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem. Podle předmětu plnění se veřejné zakázky dělí na následující druhy (Macek et al., 2016):

- veřejné zakázky na služby;
- veřejné zakázky na dodávky;
- veřejné zakázky na stavební práce.

Veřejné zakázky na dodávky a stavební práce jsou v příslušném právním předpise jmenovitě stanoveny. Oproti tomu za veřejnou zakázku na služby je považována každá jiná veřejná zakázka, kterou nelze přiřadit k veřejné zakázce na dodávky a na stavební práce. V právním pojetí veřejných zakázek může být tak pojata veřejná zakázka na služby i taková, která by obecně tak chápána nebyla (Krč, Marek & Petr, 2008).

Zadavatel veřejných zakázek má povinnost uveřejňovat některé dokumenty k veřejným zakázkám, které převyšují hodnotu 500 000 Kč na svém profilu zadavatele. V závislosti na druhu zadávacího řízení se liší stanovený rozsah zveřejňování (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2017). Ze zákona o zadávání veřejných zakázek (2016) se uveřejňuje oznámení o zahájení zadávacího řízení, oznámení o výsledku zadávacího řízení.

Profil zadavatele je podle zákona o zadávání veřejných zakázek elektronický nástroj, který umožňuje neomezený dálkový přístup a na kterém zadavatel uveřejňuje informace a dokumenty k zadaným veřejným zakázkám. Svou internetovou adresu profilu zadavatele zadavatel odešle k uveřejnění ve Věstníku veřejných zakázek. Informace na profilu zadavatele se považují za uveřejněné podle tohoto zákona nejdříve od okamžiku uveřejnění internetové adresy profilu zadavatele ve Věstníku veřejných zakázek. Každý zadavatel je oprávněn využívat i uveřejnění informací pouze jednu aktivní internetovou adresu (Podešva, 2016). Informační systém o veřejných zakázkách je informační systém veřejné správy, který zajišťuje Ministerstvo pro místní rozvoj a obsahuje Věstník veřejných zakázek, seznam kvalifikovaných dodavatelů a další informace potřebné k elektronické komunikaci (Macek et al., 2017).

3.4.2 Druhy zadávacích řízení

Nový zákon o zadávání veřejných zakázek (2016) nabízí zadavatelům devět druhů zadávacích řízení, místo původních šesti:

- zjednodušené podlimitní řízení;
- otevřené řízení;
- užší řízení;

- jednací řízení s uveřejněním;
- jednací řízení bez uveřejnění;
- řízení se soutěžním dialogem;
- řízení o inovačním partnerstvím;
- koncesní řízení;
- řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu.

Zjednodušeným podlimitním řízením zadavatel veřejné zakázky vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání nabídky. Sám zadavatel může tuto výzvu po jejím uveřejnění nabídnout některým dodavatelům, v takovém případě musí být výzva odeslána alespoň pěti dodavatelům. V nadlimitním režimu zadávání veřejné zakázky může zadavatel použít otevřené nebo užší řízení. V užším řízení podávají nabídku pouze zadavatelem určení zájemci. V obou jednacích řízeních se používají výhradně jen tam, kde to umožňuje zákon. V jednacím řízení s uveřejněním podávají předběžnou nabídku pouze vyzvaní dodavatelé. V soutěžním dialogu vyzývá zadavatel neomezený počet dodavatelů podání předběžných dodavatelů, dodavatelé musí prokázat požadovanou kvalifikace. Řízení o inovačním partnerství vzniká zadáním veřejné zakázky na dodávku, službu, nebo na stavební práce v případě, že nelze potřebu uspokojit prostřednictvím již dostupných řešení na trhu. V případě koncesního řízení může zadavatel stanovit jiné kritéria kvalifikace dodavatelů, než popisuje zákon (Podešva et al., 2016).

3.4.3 Rozdělení veřejných zakázek dle výše předpokládané hodnoty

Dalším nezbytným faktorem, který má vliv na zadání veřejné zakázky s přihlédnutím na druh zadávacího řízení je výše předpokládané hodnoty. Zadavatel je povinen definovat předpokládanou hodnotu veřejné zakázky. Musí brát ohled na finanční limity stanovené zákonem o zadávání veřejných zakázek (Kouřilová, 2017):

- veřejné zakázky malého rozsahu;
- podlimitní veřejné zakázky;
- nadlimitní veřejné zakázky.

Veřejnou zakázkou malého rozsahu se chápe veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota nedosáhne v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby 2 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty. V případě veřejné zakázky na stavební práce nepřesáhne částku 6 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty.

Podlimitní veřejná zakázka je taková veřejná zakázka, která v případě předpokládané hodnoty nedosáhne ve veřejných zakázkách na dodávky a služby hodnotu 5 706 000 Kč bez daně z přidané hodnoty pro územní samosprávné celky a také nespadá svou předpokládanou hodnotou do veřejné zakázky malého rozsahu. V případě veřejné zakázky na stavební práce je předpokládaná hodnota minimálně 6 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty, do maximální výše 142 668 000 Kč bez daně z přidané hodnoty.

Posledním údajem jsou nadlimitní veřejné zakázky, jejichž minimální předpokládaná hodnota na dodávky a služby činí 5 706 000 Kč bez daně z přidané hodnoty pro územní samosprávné celky a v případě veřejných zakázek na stavební práce je její minimální předpokládaná hodnota 142 668 000 Kč bez daně z přidané hodnoty (Zákon o zadávání veřejných zakázek, nd).

Tabulka 3: Režim veřejných zakázek podle předpokládané hodnoty pro územní samosprávné celek

	Veřejné zakázky na dodávky a služby		Veřejné zakázky na stavební práce	
	Předpokládaná hodnota v Kč bez DPH			
	od (včetně)	do	od (včetně)	do
Veřejná zakázka malého rozsahu	0	2 000 000	0	6 000 000
Podlimitní veřejná zakázka	2 000 000	5 706 000	6 000 000	142 668 000
Nadlimitní veřejná zakázka	5 706 000	neurčeno	142 668 000	neurčeno

Zdroj: Zákon o zadávání veřejných zakázek, nd. Vlastní zpracování.

3.4.4 Kritéria, posuzování a hodnocení veřejné zakázky

Jediným hodnotícím kritériem je nově ekonomická výhodnost nabídky, ta se hodnotí na základě nejvýhodnějšího poměru nabídkové ceny a kvality, kterou se myslí poměr nákladů životního cyklu a kvality, nebo pouze na základě nejnižší nabídkové ceny, či jen na základě nákladů životního cyklu. U některých typů zadávacího řízení nesmí být ekonomická výhodnost stanovena pouze nejnižší nabídkovou cenou (Kruták, Krutáková & Gerych, 2016). Dle nové právní úpravy zadávání veřejných zakázek má zadavatel možnost stanovit v zadávacích podmínkách, že nejprve posoudí jednotlivé podané nabídky z hlediska splnění požadavků a až poté uveřejní nabídkovou cenu. Jedná se o dvouobálkový systém, kdy v praxi v rámci obálky účastníka obsahující jeho nabídku, bude vložena druhá obálka s nabídkovou cenou. Výši mimořádně nízké zadávací ceny má právo zadavatel stanovit v zadávací dokumentaci. Zadavatel se tím chrání proti nesmyslně nízkým a nereálným cenám nabízenou účastníky zadávacího řízení. Pokud zájemce o veřejnou zakázku podá nabídku s cenou, která dle zadávací dokumentace je mimořádně nízká, je zájemce povinen stanovenou cenu zdůvodnit. Neučiní-li tak nebo nezdůvodní-li tuto cenovou nabídku, je zadavatel oprávněn, nebo povinen takového zájemce vyloučit z řízení (Podešva et al., 2016).

Při otevírání obálek s nabídkami není zadavatel povinen ustavovat komisi. Nabídky podávané elektronicky jsou zpřístupněny a písemné nabídky jsou bez zbytečného odkladu otevřeny (samozřejmě po uplynutí lhůty na podání nabídek). Zadavatel ověřuje autenticitu nabídky, zda nabídky byly podány ve stanovené lhůtě, zda nebylo manipulováno s elektronickými nabídkami a zda písemné nabídky byly v řádně uzavřených obálkách. O otevírání nabídek zadavatel vyhotoví protokol. Zadavatel vybere nejvýhodnější nabídku, tento dodavatelem, který nabídku podal, musí být vybrán k uzavření smlouvy na plnění veřejné zakázky (Doleček, 2016). Po uplynutí lhůty zakazu uzavření smlouvy je zadavatel povinen s vybraným dodavatelem smlouvu uzavřít bez zbytečného odkladu. Do 30 dnů od uzavření smlouvy s dodavatelem, zadavatel odešle oznámení o výsledku zadávacího řízení k uveřejnění ve Věstníku veřejných zakázek (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2017).

3.4.5 Ochrana proti rozhodnutí zadavatele

Dodavatelé ucházející se o veřejnou zakázku se mohou proti rozhodnutí zadavatele bránit podáním námitek a žádat přezkoumání úkonů zadavatele. Pokud zadavatel veřejné zakázky neodpoví na námitku nebo jí nevyhoví, mohou se uchazeči o veřejnou zakázku obrátit na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a žádat přezkoumání úkonů řízení veřejné zakázky. Úkolem Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže je provádět dozor nad dodržováním postupů zadávání veřejných zakázek. Námitka se podává písemnou formou, aby mohla být námitka přijata k přezkoumání, musí podávající složit kauci ve výši 1 % nabídkové ceny na účet Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Tato kauce v případě zamítnutí nebo odvolání námitek připadá celá nebo její část státu. V případě oprávněného podání námitek je kauce vyplacena zpět podavateli. Při zjištění správního deliktu ze strany zadavatele stanoví Úřad pokutu zadavateli veřejné zakázky a to až do výše 10 000 000 Kč (Kruták, Krutáková & Gerych, 2016).

3.5 ZÁKON O STŘETU ZÁJMŮ

Věc střetu zájmů na legislativní úrovni řeší a upravuje zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů, ten přispívá k otevřenému jednání veřejných činitelů a ku prospěchu veřejného zájmu. Zákon upravuje povinnosti, omezení a odpovědnost veřejných funkcionářů. Zamezuje situacím při výkonu veřejných funkcionářů, kdy dochází ke střetu osobních a veřejných zájmů, které je veřejný funkcionář povinen prosazovat a hájit. V problematice měst a obcí k veřejným funkcionářům zařazujeme členy zastupitelstva obcí, městských částí nebo městských obvodů územních samospráv, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni; starosty, ať jsou pro výkon uvolněni, či ne; členy rady obce, kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni a vedoucí úředníci obcí podílející se na výkonu správních činností (Zákon o střetu zájmů, 2006).

Zákon svým výkladem navozuje situaci, která negativně dopadá zejména na malé obce, ve kterých se nezřizuje rada a kde je pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn pouze starosta obce. V takovém případě se zákon o střetu zájmů nevztahuje

na místostarostu. Přitom právě místostarosta zastupuje starostu v době nepřítomnosti a zastupitelé obce mu svěřují rozsáhlou agendu úkolů (Samková, 2007).

Veřejným funkcionářům náleží vykonávat svoji funkci takovým způsobem, aby nedocházelo ke střetu osobních a veřejných zájmů. V nastalé situaci střetu zájmů nesmí upřednostňovat osobní zájem před veřejným ani veřejný zájem nijak ohrozit. Na svou funkci se nemohou odvolávat ku prospěchu osobního zájmu, nemohou dávat za úplatu svolení k uvedení svého jména, nebo vlastní vyobrazení ve spojení s veřejnou funkcí.

Veřejný funkcionář má povinnost strpět kontrolu svého majetku nabytého v době výkonu své funkce (Vedral, 2012). Nově se zakazuje veřejným funkcionářům vlastnit média a být členy, nebo ovládajícími osobami médií. Dále vlastní-li více než 25 % některého z médií nesmí se tato společnost ucházet o dotace, investiční pobídky a o veřejné zakázky. Tato omezení stanovuje zákon č. 14/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Novela nabude účinnost 1. září 2017, avšak zákaz účasti v zadávacích řízeních a zákaz poskytnutí dotace začal platit už od 15. dne po vyhlášení novely ve Sbírce zákonů, tedy již 9. února 2017 (Zákon č. 14/2017, 2017). V příslušných právních předpisech jsou definovány podmínky, za kterých dochází ke střetu zájmů a kdy jsou omezena jednání veřejných funkcionářů.

Veřejný funkcionář je povinen podávat oznámení o osobním zájmu, činnosti, majetku a darech formou čestného prohlášení. Taková prohlášení jsou vedena v registru oznámení, které spravuje tajemník úřadu, v případě chybění této funkce starosta obce. V případě nepodání oznámení nebo porušení zákona o střetu zájmů je uvalena na veřejné funkcionáře sankce (Vedral, 2012).

4 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

Při sběru informací a následném analytickém zpracování byl kladen důraz na aktuálnost vyvěšených informací, ale také možnost zobrazení archivních informací stejného typu. V dílčích analýzách popisují obecné záležitosti, následuje grafické vyjádření výsledků a slovní popis výsledků. V závěru jsou vyhodnoceny nejtransparentnější obce a kraje výzkumu. Výsledné skóre jednotlivých obcí pak představuje souhrnnou sumu výsledků v jednotlivých kategoriích a dílčích analýzách.

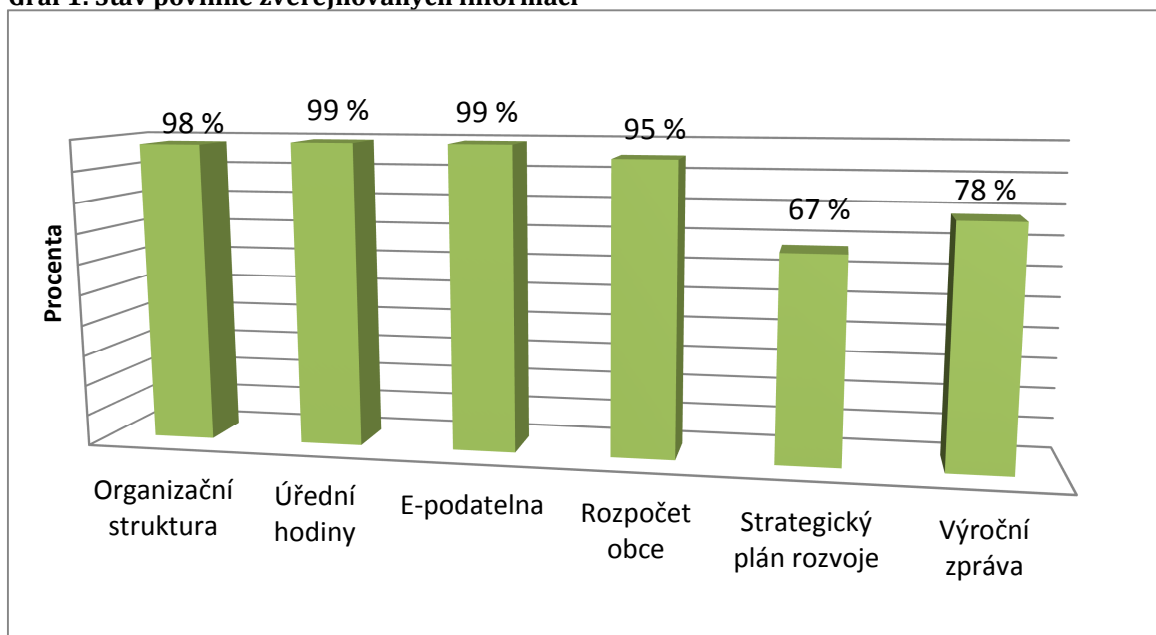
4.1 ANALÝZA KOMUNIKACE OBCÍ S OBČANY

4.1.1 Povinně informace

První analýza zkoumá míru plnění povinností zveřejňovat informace o obcích způsobem umožňujícím dálkový přístup, ten předepisuje zákon č. 106/1999 o svobodném přístupu k informacím, stanovuje obcím povinnost zveřejnit výroční zprávu o své činnosti za předchozí kalendářní rok nejpozději do 1. března. Strukturu povinně zveřejňovaných informací popisuje vyhláška č. 442/2006 Sb. Byl vybrán výčet nejdůležitějších položek vyhlášky. Ucelená struktura informací je k nalezení v její příloze 1. Zkoumané položky jsou:

- Organizační struktura úřadu,
- Úřední hodiny,
- Adresa elektronické podatelny,
- Rozpočet obce,
- Strategický plán rozvoje obce,
- Výroční zpráva.

Graf 1: Stav povinně zveřejňovaných informací

Zdroj: Vlastní zpracování.

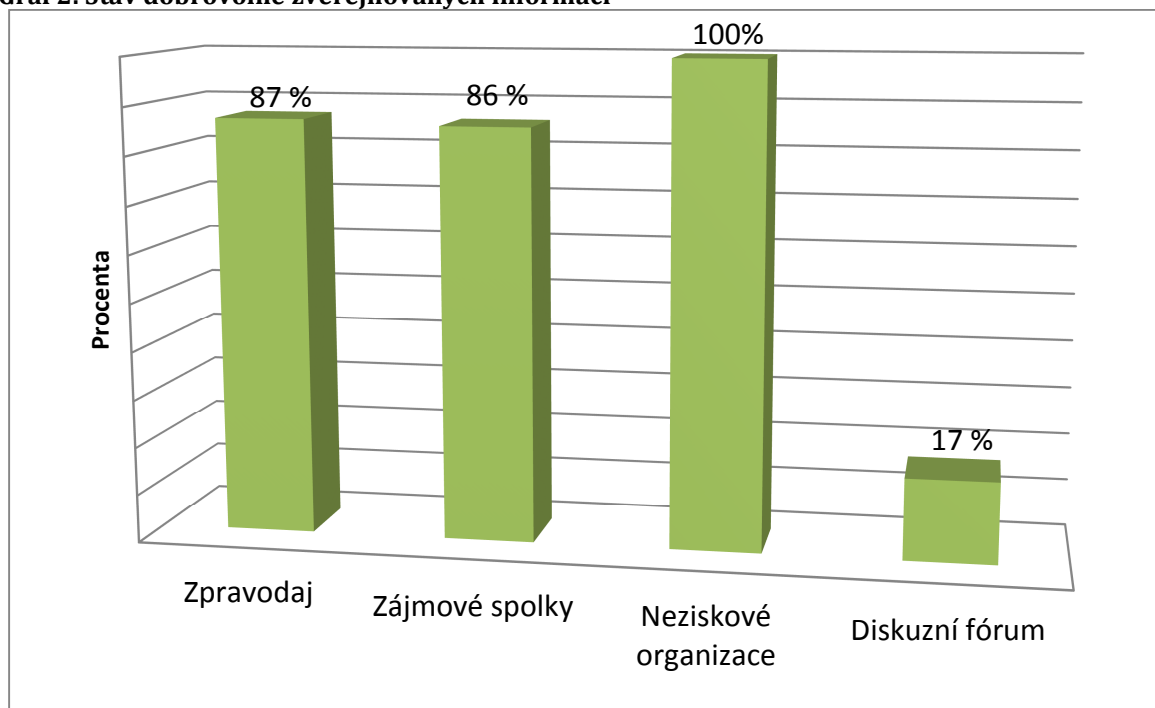
Na výše uvedeném grafu porovnáváme kritéria první části analýzy komunikace obce s občany, vidíme, jak v jaké míře obce zveřejňují povinné informace. Naprostá většina obcí na internetu zveřejňuje svou organizační strukturu úřadu, úřední hodiny, adresu e-podatelny a rozpočet obce, ty usnadňují přímou komunikaci s úřadem obce a podporují průhlednost zacházení s veřejnými prostředky. Dále bylo z analýzy odhaleno, že výroční zprávu vyvěšuje 78 % z celkového počtu obcí. Posouzení výroční zprávy bylo zkoumáno do 2. března 2017 za rok 2016. O poznání hůře dopadlo zveřejnění strategického plánu rozvoje obce. Zveřejněn byl v 67 %. Důvodem je, že uveřejnění strategického plánu je dle vyhlášky 442/2006 Sb. doporučeno, ale ne nařízeno. Propad mezi nařízenými a doporučenými položkami tak činí 26 %.

Z celkového počtu analyzovaných obcí pouze polovina z nich splňuje všech 6 kritérií. Ovšem soustředíme-li se jen na povinné informace, opomineme doporučené vyvěšení plánu rozvoje obce, dostáváme se na 73 % úspěšnost. Upokojivým zjištěním je, že každá obec splňuje alespoň část z daných kritérií. Tato analýza dopadla nejlépe ze všech provedených, její průměrná hodnota úspěšnosti se vyšplhala na vyhovujících 89 %.

4.1.2 Dobrovolně informace

V druhé části první analýzy jsem zkoumala dobrovolně zveřejňované informace. Tatkěž je jejich základ ukotven v právním předpise č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím. Platí, že každá obec smí tyto informace zveřejňovat, musí přitom dbát dodržování ochrany osobních údajů a ochrany obchodního tajemství. Analýza se soustředí na vydávání zpravodaje obce, ten zlepšuje informovanost občanů v oblasti politické činnosti, společenském a kulturním dění v obci, v otevřenějších případech i příspěvky samotných občanů atp. Dalším bodem je diskusní fórum. Prostřednictvím diskusního fóra mohou občané klást dotazy zastupitelům obcí a úřadu. Posledním kritériem jsou informace o institucích zřizovanými obcemi. Přispívají k bohatšímu kulturnímu a společenskému životu v obci a jsou tak její nedílnou součástí.

Graf 2: Stav dobrovolně zveřejňovaných informací

Zdroj: Vlastní zpracování.

Na grafu dvě můžeme shlédnout, jak si vzorek zkoumaných obcí vedl v jednotlivých kategoriích dobrovolně zveřejňovaných informací. Pravidelně zpravodaj vydává 87 % obcí. Existenci o přítomnosti zájmových spolků vypisuje 86 %. Všechny zkoumané obce zveřejňují informace o svých neziskových organizacích, což je jediné kritérium, které naplňuje celý zkoumaný vzorek obcí a měst. Největší

propad byl zaznamenán u diskusního fóra, kdy je na webových stránkách má zřízeno pouhých 17 % obcí.

V této analýze dobrovolně zveřejňovaných informací obcí obstálo bez chyby 13 % obcí, které splnily požadavky kritérií na 100 %. Jak vyplývá z výše uvedeného grafu, všechny z analyzovaných obcí uspěly alespoň v jednom ze čtyř kritérií.

V celkovém souhrnu Analýzy komunikace obcí s občany vyhovělo všem kladeným kritériím 12 obcí. Z deseti zkoumaných položek jich splnily pouze polovinu obce Chabařovice a Kobeřice, které jsou ukázkou nejhorší praxe.

4.2 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCÍ A DOKUMENTY O JEJICH ČINNOSTI

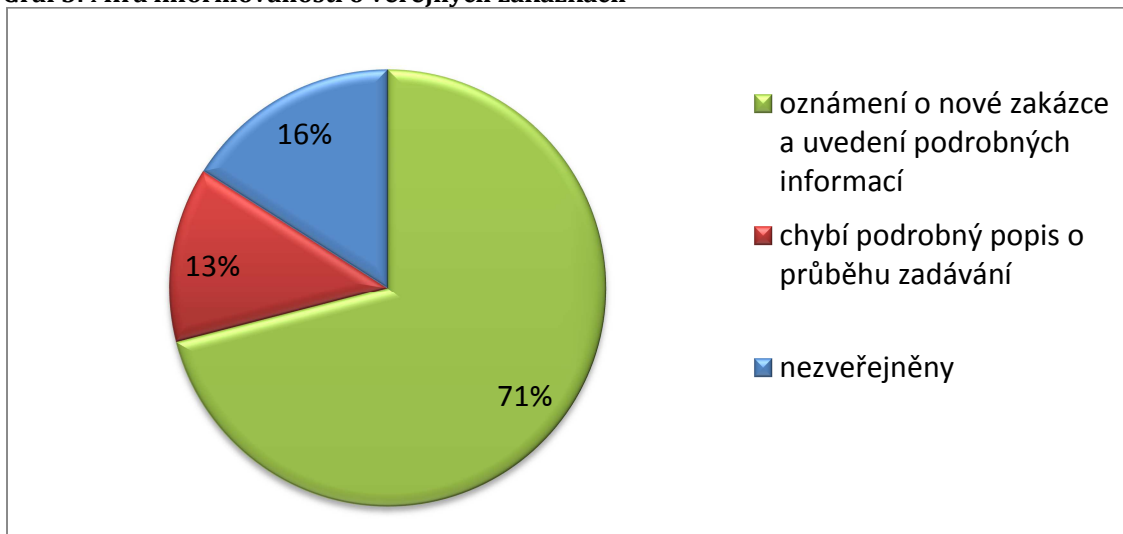
Druhá analýza objasňuje, v jaké míře české obce zveřejňují informace o veřejných zakázkách a hlavních dokumenty o průběhu činnosti obcí. Analýza hospodaření obcí je pro přehlednost rozčleněna do pěti logických celků. Co do obsahu je nejrozsáhlejší.

4.2.1 Informace o veřejných zakázkách

Zákon o veřejných zakázkách stanovuje povinnosti a postupy zadavatele při zadávání veřejných zakázek, které musí splňovat zásady transparentnosti a přiměřenosti. Sdělení podrobného popisu v grafu 3 níže označuje skutečnost, že obec zveřejňuje informace o průběhu veřejné zakázky spolu se zadávacími dokumenty, které jsou nezbytné pro zadávací řízení. Zkoumané obce často využívají externích zdrojů pro uveřejnění veřejných zakázek, na kterých pod profilem zadavatele vypisují veřejné zakázky. Pokud uvádí na svých webových stránkách odkaz na externí zdroj, je to v rámci prováděné analýzy chápáno, jako by podrobné zadání zveřejnily na svých stránkách.

Graf 3: Míra informovanosti o veřejných zakázkách

Zdroj: Vlastní zpracování.

Ze zkoumaných obcí 71 % vyvěšuje na webových stránkách oznámení o nových veřejných zakázkách spolu s podrobnou zadávací dokumentací. Z tohoto procentuálního vyjádření 71% bych ráda zmínila, že dvě třetiny z obcí zveřejňují informace týkající se veřejných zakázek skrze externí webové stránky. U 13 z celkového počtu obcí chybí tento podrobný popis. V případě 16 % se obce nijak nezmiňují o zadaných veřejných zakázkách, ani neuvádí žádný odkaz na externí zdroje, to pokládám za nemalé číslo.

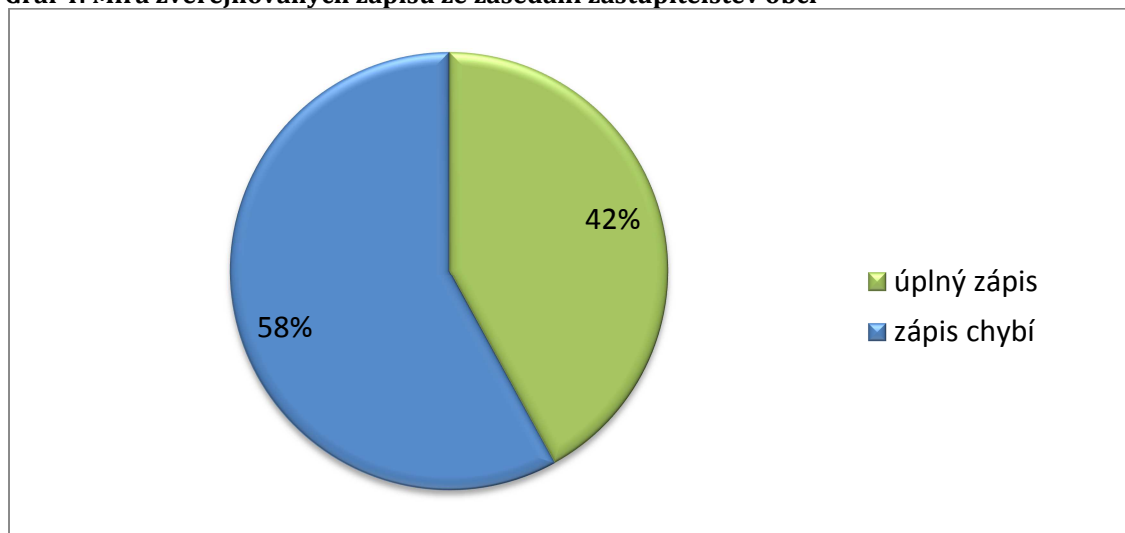
4.2.2 Zápis a usnesení ze zasedání zastupitelstva obce

Tato část zkoumá, zda obce poskytují na webových stránkách zápis a usnesení ze zasedání zastupitelstva obce. Zasedání zastupitelstva jsou veřejná, mohou se jich proto účastnit i občané. Z každého zasedání musí být vytvořen dokument. Zákon o obcích ukládá nezbytné náležitosti, které musí zápis ze zasedání zastupitelstva obce splňovat. Jsou to:

- počet přítomných členů;
- schválený pořad zasedání;
- průběh a výsledek hlasování;
- přijatá usnesení.

Při výzkumu bylo posuzováno, zda obec zápis zveřejňuje, pokud ano, zda obsahuje i povinné náležitosti uvedené výše. Bylo zjištěno, že v zápisech ze zasedání zastupitelstva obcí všechny zkoumané obce uveřejňují povinné položky zápisu.

Graf 4: Míra zveřejňovaných zápisů ze zasedání zastupitelstev obcí

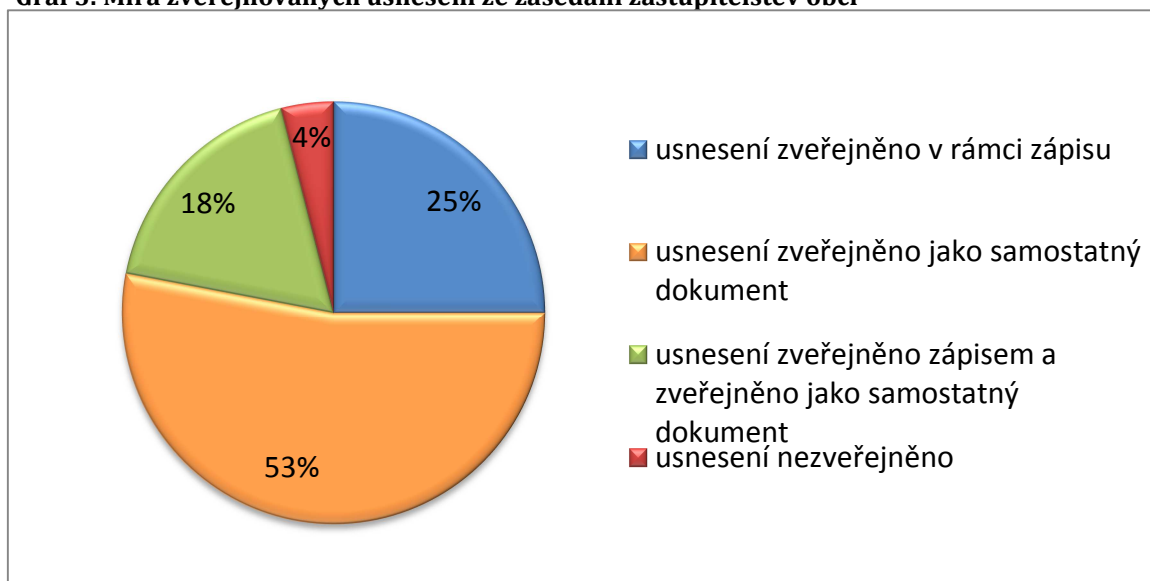

Zdroj: Vlastní zpracování.

Na grafu 4 porovnáváme obce zveřejňující zápis ze zasedání obcí. Bylo zjištěno, že téměř 60 % obcí vůbec nevyvěšuje zápis ze zasedání zastupitelstva. Proti tomu 42 % splňuje toto kritérium.

Obce mají více možností, jak zveřejnit usnesení ze zasedání zastupitelstva. Usnesení mohou být součástí zápisu ze zasedání obce, nebo jako samostatný dokument, ve kterém jsou vypsána přijatá usnesení. Další možností je kombinace obou předešlých, obce pak vydává dva samostatné dokumenty zápis, které obsahuje podrobnější informace o pořadu schůze a usnesení a usnesení jako samostatný dokument, kde je pouze jejich výčet.

Graf 5: Míra zveřejňovaných usnesení ze zasedání zastupitelstev obcí

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z grafu poskytovaných informací o usnesení zastupitelstva plyne, že 96 % obcí jedním z uvedených způsobů zveřejňuje usnesení ze schůze zastupitelstva. Pouze ve 4 % nebylo možné dohledat žádná usnesení. Ve více než polovině případech obce zveřejňují usnesení pouze jako samostatný dokument. 25 % obcí uvádí výčet usnesení jako součást zápisu ze zasedání a v 18 % je usnesení zveřejněno v zápisu a zároveň jako samostatný dokument obce.

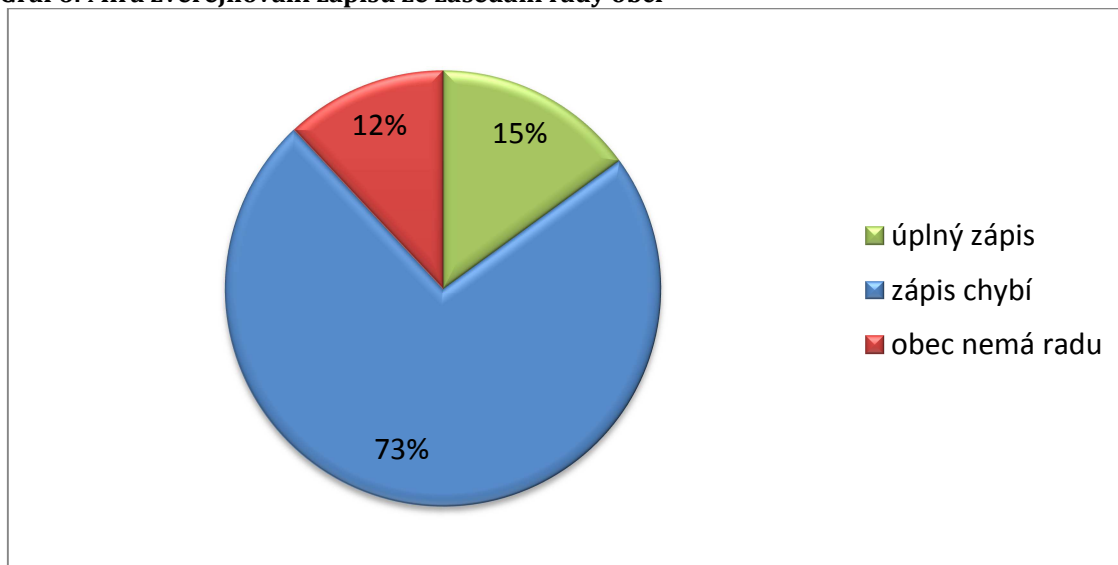
4.2.3 Zápis a usnesení z jednání rady obce

Obdobně jako v předchozí podkapitole se i zde zabývám zveřejňováním zápisu a usnesení v tomto případě z jednání rady obce. Ve vzorku 100 obcí se vyskytují takové, které ve své správě úřadu nemají radu. Jedná se o obce, kde bylo zvoleno do úřadu zastupitelů méně než 15 zastupitelů. Ze zkoumaného vzorku radu nevolilo a nemá 12 % obcí. Proto nemohlo být posouzení o vyvěšování zápisu a usnesení z jednání rady obce provedeno. Zákon o obcích stanovuje, stejně jako v případě zasedání zastupitelstva, nezbytné body zápisu rady obce. Jsou to:

- počet přítomných členů;
- schválený pořad schůze;
- průběh a výsledek hlasování;
- přijatá usnesení.

Zasedání rady obce jsou neveřejná, proto lze považovat uveřejňování zápisu za podstatné pro zjištění, jak si rada obce počíná se správou obce a s obecními otázkami a záležitostmi.

Graf 6: Míra zveřejňování zápisů ze zasedání rady obcí

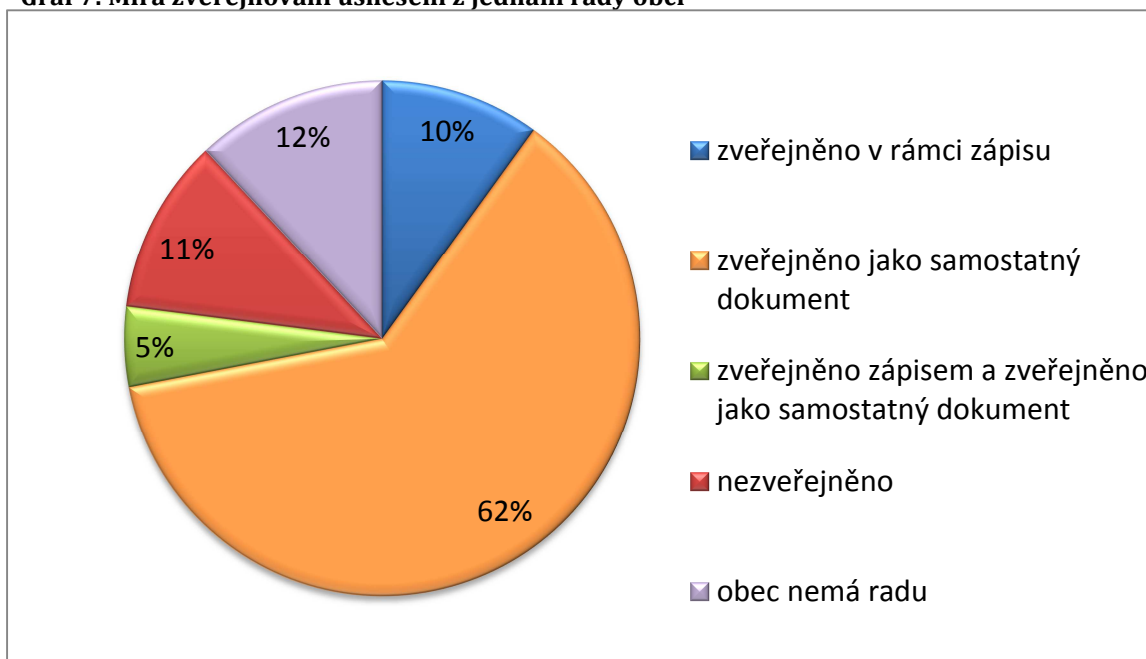

Zdroj: Vlastní zpracování.

Zveřejňování zápisů z jednání rady není u obcí tak v oblibě jako v případě zápisů ze zasedání zastupitelstva. Všechny zkoumané zápisy o jednání rady obce naplňovaly obsahové povinnosti dle zákona o obcích. I tak úplný zápis na webových stránkách uveřejňuje pouze 15 % z nich.

Zkoumaná situace je opět shodná s posouzením usnesení z jednání zastupitelstva obce. Usnesení byla vyvěšována jako samostatný dokument, v rámci zápisu z jednání rady, nebo kombinací obou uvedených způsobů.

Graf 7: Míra zveřejňování usnesení z jednání rady obcí

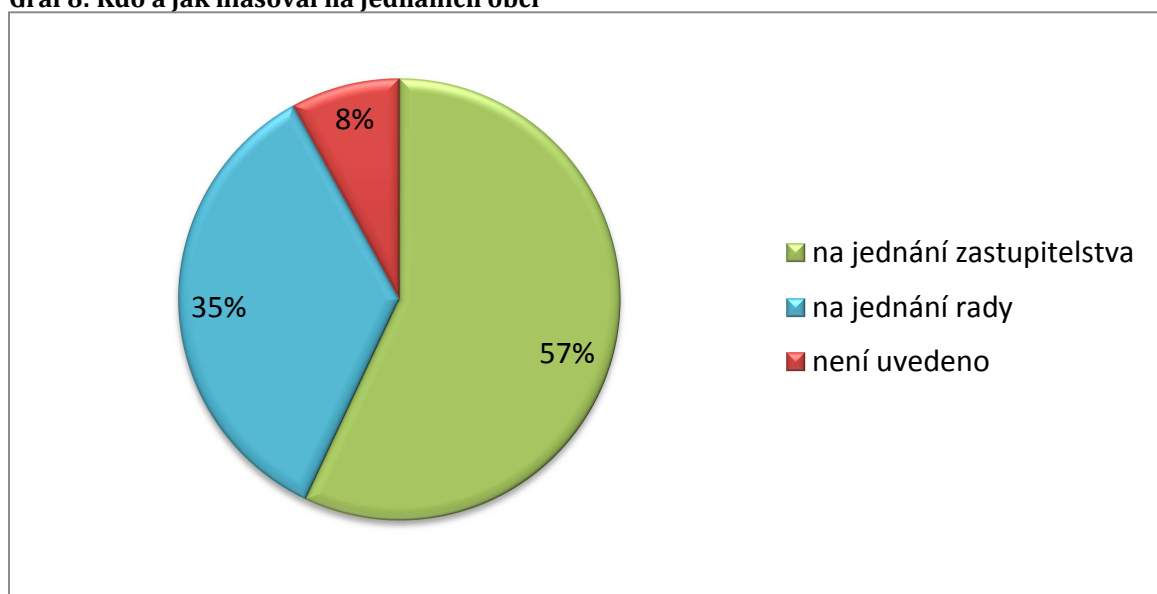
Zdroj: Vlastní zpracování.

Opět jako v případě usnesení z jednání zastupitelstva vidíme, že největším případem uveřejnění bylo vyvěšení usnesení z jednání rady obce ve formě samostatného dokumentu, takovým to způsobem uveřejňuje celých 62 % obcí. V 10 % obce zveřejňují usnesení rady v rámci zápisu. Pro volbu kombinací předešlých případů se rozhodlo malé množství obcí – 5 %. Žádnou zmínku o usnesení z jednání rady obce, ačkoliv radu mají, nezveřejňuje 11 % obcí.

4.2.4 Zápis – kdo a jak hlasoval

Při vzniku zápisu ze zasedání zastupitelstva i rady je obec povinna v něm uvést výsledek hlasování. Nicméně jak uvádí Desatero otevřené obce (2011), vhodně uchopený zápis by měl obsahovat i jmenný seznam zastupitelů/členů rady s údaji, kdo a jak u každého bodu hlasoval. Jen tak se občané (voliči) mohou dozvědět, zda volení správci obce jednají čestně a plní své před i po volební kampaně a prohlášení.

Graf 8: Kdo a jak hlasoval na jednáních obcí

Zdroj: Vlastní zpracování.

V grafu 8 vidíme vyjádření, kdo a jak hlasoval na jednáních obcí. Procentuální vyjádření je vypočteno z celkového počtu zveřejněných zápisů, v případě zápisů z jednání zastupitelstva je to z počtu 42 zápisů, v případě zápisů z jednání rady je to z počtu 15 zápisů.

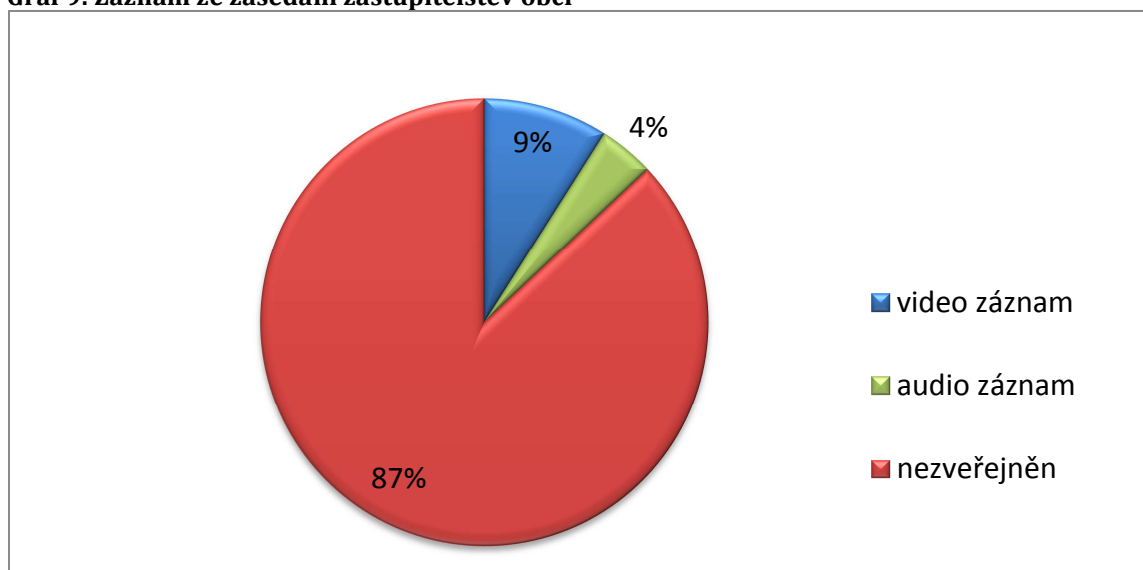
Kdo a jak hlasoval, uveřejňuje více než polovina obcí (57 %), které uvádějí na webových stránkách zápisy ze zasedání zastupitelstva obce. Oproti tomu kdo a jak hlasoval, uvádí v zápisech z jednání rady 35 % obcí z celkového počtu 15 zápisů.

4.2.5 Záznam ze zasedání zastupitelstva obce

Jak již bylo zmíněno, zasedání rady obce jsou dle zákona o obcích neveřejná, proto zkoumání o vyvěšování záznamů z jednání vedení obce bylo provedeno pouze ze zasedání zastupitelstva obce. Posouzení bylo rozděleno na zveřejnění audio nebo video záznamů. Některé z obcí zveřejňujících záznamy ze zasedání zastupitelstva obce nebyly zobrazeny přímo na webu obce, ale prostřednictvím odkazu. Tato skutečnost je brána na stejnou váhu jako v případě, že obec zveřejňuje záznam na svých internetových stránkách. Vyvěšování záznamů z jednání obcí umožňují občanům shlédnout zasedání zastupitelstva i mimo čas, ve kterém proběhlo. Je možné

záznam zhlédnout opakovaně odkudkoli máme připojení k internetu. Je to dalším potvrzením ze strany obce, že nemá co skrývat a její správa je transparentní.

Graf 9: Záznam ze zasedání zastupitelstev obcí

Zdroj: Vlastní zpracování.

Většina obcí nevyužívá možnost zveřejnění záznamů ze zasedání zastupitelstev. V přepočtu na procenta je to celých 87 %. Video záznam z jednání zastupitelstva zveřejňuje 9 % obcí a zbylé 4 % obcí dávají k dispozici audio záznam.

Ve druhé Analýze hospodaření obcí a dokumenty o jejich činnosti ve všech kritériích neuspěla žádná z obcí, což lze přisuzovat jejími větším obsahem a také skutečností, že žádné z kritérií druhé analýzy neudává obcím zákonnou povinnost tyto skutečnosti zveřejňovat. Nelze ale říci, že by tato analýza dopadla špatně. Se ztrátou jednoho bodu z celkových 9 splnila všechna ostatní kritéria 2 obce. Jsou jimi Čeladná a Police nad Metují.

4.3 ANALÝZA PŘÍSTUPNOSTI INTERNETOVÝCH STRÁNEK

Třetí část analýzy se věnuje přístupnosti webových stránek. Přístupností internetových stránek je myšleno intuitivní rozvržení důležitých prvků, snadnou orientaci na webu obce a schopnost vyhledat požadované informace. Vyhledávání na internetových stránkách značně ulehčuje vyhledávač a formulář rozšířeného vyhledávání, který umožňuje více specifikovat hledaná data. Dalším požadavkem na přístupné stránky je možnost zvětšení písma (bez užití funkcí internetového

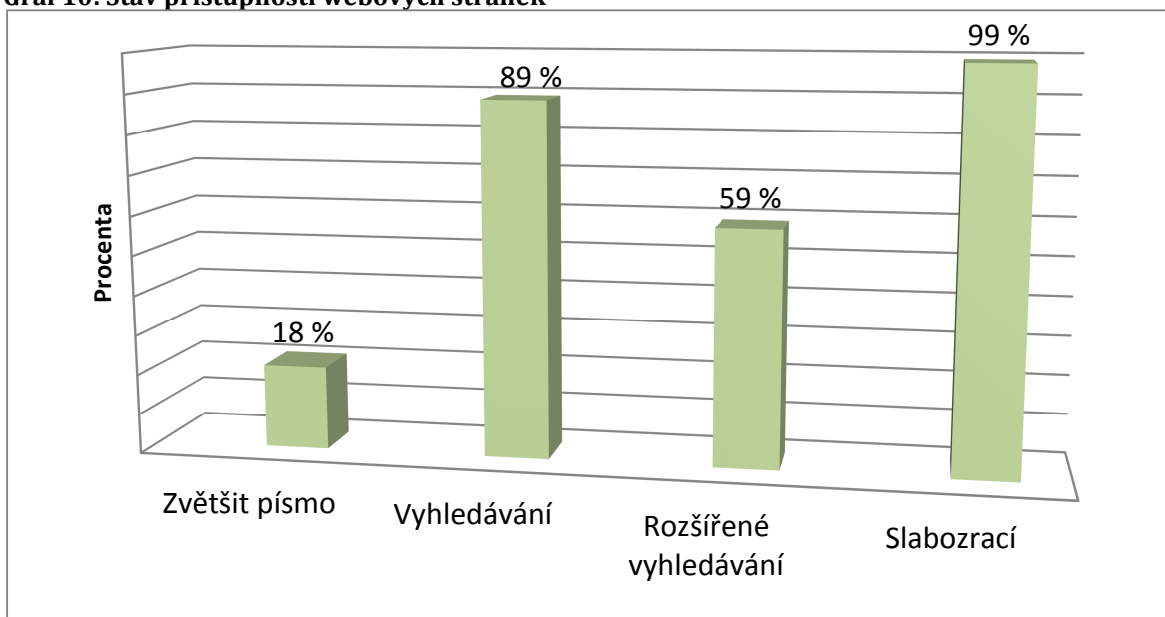
prohlížeče). Napomáhá uživatelům se zrakovým znevýhodněním intuitivně upravit velikost zobrazovaného textu. Další zkoumanou možností webových prezentací jednotlivých obcí bylo přepnout do zjednodušené formy zobrazení. Zjednodušená verze stránek je přetvořena do textové podoby a jsou vypnuty kaskádové styly. Zjednodušená podoba webů zpřístupňuje internetové prezentace i zdravotně znevýhodněným uživatelům. Tuto možnost jednoduché změny stylu nabízí 55 % stránek.

Bezbariérový přístup stránek obcí se řídí vyhláškou č. 64/2008 Sb. o přípustnosti webových stránek orgánů veřejné správy, každá obec je povinna dle této vyhlášky zpřístupnit způsobem umožňujícím dálkový přístup informace o své činnosti osobám se zdravotním postižením. Pravidla stanovující Metodický pokyn k vyhlášce č. 64/2008 Sb. byla vypracována na základě metodik WCAG 1.0, Section 508 a Blind Friendly Web (Ministerstvo vnitra České republiky, 2010). Přístupností webových stránek se v České republice zabývá projekt Blind Friendly Web (jinak BFW), který stanovuje metodické pokyny k vytváření přístupných webů pro hendikepované osoby a pomáhá v jejich implementaci.

Podle Metodiky Blind Friendly Web 2.3 (Pavlíček, 2005) jsem zběžnou kontrolou přístupnosti stránek prověřila zkoumané webové stránky obcí. Po změnách provedených na webových stránkách byly stránky plně čitelné a srozumitelné v 99 % všech zkoumaných webů – kritérium Slabozrací, viz graf 10. V naprosté většině lze stránky označit jako přístupné pro uživatele se zrakovým postižením.

Graf 10: Stav přístupnosti webových stránek

Zdroj: Vlastní zpracování.

V grafu 10 vidíme, že 89 % dává uživatelům možnost vyhledávání informací díky vyhledávači v případě rozšířeného vyhledávání je to necelých 60 %. Pouhých 18 % obcí umožňuje zmenšit písmo přímo prostřednictvím internetových stránek.

Z celkového vzorku obcí jich pouze jedna pětina splňuje všechna dílčí kritéria analýzy přístupnosti stránek. Dle krajů obcí se

4.4 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ KVALITU WEBOVÝCH STRÁNEK

Byly stanoveny dva hlavní faktory, které by mohly mít vliv na kvalitu webových stránek obcí. Faktory jsou: velikost obcí podle počtu obyvatel, lze čekat, že s rostoucím počtem občanů, jako veřejné kontroly, bude růst kvalita obecních webů a kraj, do kterého jednotlivé obce spadají a od kterého mohou čerpat dotace a další prostředky z rozpočtu krajů. Na základě těchto faktorů byly stanoveny a zkoumány dvě hypotézy. H_1 : Kvalita obecních webových stránek se neliší s velikostí obcí podle počtu obyvatel; H_2 : Kvalita obecních webových stránek se neliší s krajem, do kterého obce spadají.

Tyto faktory byly stanoveny jako nezávislé proměnné. Závislou proměnnou je dosažené skóre, to představuje kvalitu webových stránek – digitální transparentnost obcí. Data pro nezávislou proměnnou velikost obcí dle počtu obyvatel byla čerpána z veřejně dostupných údajů o počtu obyvatel v obcích. Údaje byly převzaty z portálu

Ministerstva vnitra České republiky a jsou platné k 1. lednu 2017. Na zkoumání závislosti proměnných byla vybrána jednofaktorová analýza rozptylu (one way ANOVA). „Ze statistického hlediska lze analýzu rozptylu chápat jako speciální případ regresní analýzy, kdy vysvětlující (nezávislé) proměnná má pouze binární charakter, čili může nabývat pouze hodnot 0 nebo 1.“ (Sebera, 2012). Podle Budíkové, Králové & Maroše (2010) jednofaktorová analýza rozptylu zkoumá závislost poměrové proměnné X (dosažené skóre) na nominální proměnné A (velikost obcí a kraj, do něž obce spadají), která má aspoň dvě varianty. Cílem analýzy rozptylu je určit, že faktory ovlivňují výši dosaženého skóre v obsahové analýze webových stránek obcí. Testování proběhlo na hladině významnosti 5 %. Řešení analýzy rozptylu bylo vypočteno pomocí analytického nástroje IBM SPSS Statistics 24.0.

4.4.1 Analýza rozptylu - závislost dosaženého skóre a velikosti obcí

Bylo zkoumáno, zda velikost obce ovlivňuje počet bodů dosažených obcemi v obsahové analýze webových stránek. Skóre představuje souhrnnou sumu vážených výsledků v jednotlivých kategoriích a analýzách. Každá obec mohla získat součtem všech kritérií maximálně 23 bodů, splnění každého kritéria se obcím přičítá 1 bod. Byla zkoumána nulová hypotéza H_0 oproti alternativní hypotéze H_1 . H_0 : Kvalita webových stránek se neliší s velikostí obcí podle počtu obyvatel; oproti alternativní hypotéze H_1 : Kvalita webových stránek se liší s velikostí obcí podle počtu obyvatel.

Podle počtu obyvatel v obcích, byly obce rozděleny do 3 skupin. Rozdělení je tvořeno tak, aby v jednotlivých skupinách byl srovnatelný počet obcí. Varianty úrovně faktoru velikosti obcí dle počtu obyvatel jsou:

- od 2 000 do 2 999 obyvatel;
- od 3 000 do 4999 obyvatel;
- od 5 000 do 9 999 obyvatel.

Nejdříve je třeba ověřit, že jednotlivé náhodné výběry pocházejí z normálního rozdělení. To ověříme kombinací Lilieforsovou variantou Kolmogorova-Smirnovova testu a Shapirova-Wilkovým testem. Byla posouzena normalita u všech 3 výběrů.

Tabulka 4: Test normality dosaženého skóre na velikosti obcí

Tests of Normality

	VelikostObci	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Skóre obcí	2000-2999	,119	43	,138	,954	43	,081
	3000-4999	,126	30	,200*	,974	30	,668
	5000-9999	,131	27	,200*	,948	27	,188

Zdroj: Vlastní zpracování.

Výsledek ověření normality je v tabulce 4. Signifikance (nebo-li p -hodnota) je v každém z výběrů větší než hladina významnosti 0,05, lze vzhledem k p -hodnotám v každém jednom případě považovat data za normální a to v případě porovnání obou provedených testů.

Dále byla testována homogenita rozptylů (homoskedasticita). Podle Budíkové, Králové a Maroše (2010) tj. předpoklad, že všechny náhodné výběry pocházejí z normálních rozdělení se shodným rozptylem. Homoskedasticita byla numericky testována pomocí Brownova-Forsytheova testu. Testujeme hypotézu, že všechny dvojice rozptylů jsou shodné.

Tabulka 5: Brown-Forsytheův test velikosti obcí

Robust Tests of Equality of Means

Skóre obcí

	Statistic ^a	df1	df2	Sig.
Welch	2,185	2	60,702	,121
Brown-Forsythe	1,979	2	91,374	,144

Zdroj: Vlastní zpracování.

V tabulce 5 vidíme, že signifikance s hodnotou 0,144 je větší než hladina významnosti 0,050. Na hladině významnosti 5 % nelze zamítnout hypotézu o homogenitě rozptylů.

Po úspěšném testování předpokladů normality a homogenity rozptylů, přistoupíme k testování hypotézy o shodě středních hodnot normálních rozložení s hypotézou, že všechny střední hodnoty ve skupinách jsou shodné.

Tabulka 6: Analýza rozptylu velikosti obcí

ANOVA

Skóre obcí

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	25,449	2	12,724	1,919	,152
Within Groups	643,141	97	6,630		
Total	668,590	99			

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z tabulky 6 vyčteme, že součet čtverců je 668,590 a testovaná statistika má hodnotu 1,919, odpovídající p -hodnota je 0,152, na hladině významnosti 0,050 hypotézu H_0 nezamítáme. Znamená to, že s rizikem omylu nejvýše 5 % bylo prokázáno, že střední hodnoty skóre obcí se v různých skupinách velikosti obcí neliší.

Pro jistotu byl proveden Sheffeho test mnohonásobného porovnávání. Rozdíly mezi dvojicemi skupin nejsou na hladině 5 % prokazatelné, viz tabulka 7.

Tabulka 7: Scheffeho test mnohonásobného porovnání velikosti obcí
Multiple Comparisons

Dependent Variable: SkóreObci

	(I) VelikostObci	(J) VelikostObci	Mean Difference	Std. Error	Sig.
			(I-J)		
Scheffe	2000-2999	3000-4999	-,36589	,61254	,837
		5000-9999	-1,23256	,63227	,155
	3000-4999	2000-2999	,36589	,61254	,837
		5000-9999	-,86667	,68307	,450
	5000-9999	2000-2999	1,23256	,63227	,155
		3000-4999	,86667	,68307	,450

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.4.2 Analýza rozptylu - závislost dosaženého skóre a krajů obcí

V druhém případě bylo zkoumáno, zda kraj, do kterého obce spadají, má vliv na výši dosaženého skóre v celkové analýze zkoumaných obcí. Skóre představuje souhrnnou sumu vážených výsledků v jednotlivých kategoriích a analýzách. Každá obec mohla získat součtem všech kritérií maximálně 23 bodů, splnění každého kritéria se obcím přičítá 1 bod. Byla zkoumána nulová hypotéza H_0 oproti alternativní hypotéze H_1 . H_0 : Kvalita webových stránek se neliší s krajem, do kterého obce

spadají; oproti alternativní hypotéze H_1 : Kvalita webových stránek se liší s krajem, do kterého obce spadají.

Každá obec patří z geografického hlediska do jednoho z krajů. Varianty úrovně faktoru krajů obcí je všech 13 krajů České republiky, s výjimkou kraje hl. m. Prahy.

Obdobě jako v předchozí analýze rozptylu byly nejprve provedeny testy normality pomocí Lilieforsovou variantou Kolmogorova-Smirnovova testu a Shapiro-Wilkovým testem. Ověřuje, že jednotlivé náhodné výběry pocházejí z normálního rozdělení.

Tabulka 8: Test normality dosaženého skóre a všech krajů

		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
Kraj		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Skóre Obcí	Jihočeský	,270	7	,133	,842	7	,104
	Jihomoravský	,221	8	,200*	,938	8	,592
	Karlovarský	,192	7	,200*	,896	7	,308
	Vysočina	,376	6	,008	,666	6	,003
	Královéhradecký	,167	9	,200*	,965	9	,849
	Liberecký	,244	8	,179	,896	8	,267
	Moravskoslezský	,149	7	,200*	,953	7	,761
	Olomoucký	,198	6	,200*	,952	6	,755
	Pardubický	,150	7	,200*	,930	7	,549
	Plzeňský	,122	11	,200*	,981	11	,971
	Středočeský	,226	11	,122	,923	11	,345
	Ústecký	,236	6	,200*	,859	6	,187
	Zlínský	,357	7	,007	,787	7	,030

Zdroj: Vlastní zpracování.

Ověření normality posoudíme na základě výsledků z tabulky 8. Signifikance v případě krajů Vysočina a Zlínský je v obou z provedených testů nižší než testovaná hladina významnosti 0,05. U těchto krajů nelze považovat data za normální. Jak uvádí Sebera (2012), analýza rozptylu obecně není příliš citlivá na porušení předpokladu normality, zvláště u výběrů nad 20 pozorování. Mírné porušení normality tedy není na závadu. V tomto případě by bylo na místě analyzovat větší množství webových rozhraní obcí, na které nebyl dostatek prostoru.

Byla testována homogenita rozptylů. Pro numerické testování byl použit Brown-Forsytheův test. Stejně jako v předchozí analýze rozptylu byla testována hypotéza, že všechny dvojice rozptylů jsou shodné.

Tabulka 9: Brown-Forsytheův test všech krajů

Robust Tests of Equality of Means

Skóre obcí

	Statistic ^a	df1	df2	Sig.
Welch	1,685	12	32,020	,117
Brown-Forsythe	,937	12	49,307	,519

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z tabulky 9 je čitelné, že signifikance s hodnotou 0,519 je větší než hladina významnosti 5 %. Na této hladině významnosti nelze zamítnout hypotézu o homoskedasticitě.

Tabulka 10 popisuje výsledek testované hypotézy o shodě středních hodnot normální rozložení, že všechny střední hodnoty ve skupinách jsou shodné.

Tabulka 10: Analýza rozptylu všech krajů

ANOVA

Skóre obcí

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	77,189	12	6,432	,946	,506
Within Groups	591,401	87	6,798		
Total	668,590	99			

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z tabulky výše je zřejmé, že testovaná statistika má hodnotu 0,946 a *p*-hodnota je rovna 0,506. Na hladině 0,050 hypotézu H_0 nezamítáme. Pro ověření hypotézy o shodě rozptylů a středních hodnot byla provedena post-hoc metoda - Scheffeho test, který se používá pro odlišné velikosti výběrů.

Tabulka 11: Scheffeho test porovnání krajů

ScoreObci

Scheffe^{a,b}

Kraj	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	
Vysočina	6	13,6667	
Ústecký	6	14,1667	
Jihomoravský	8	14,2500	
Středočeský	11	14,6364	
Plzeňský	11	14,9091	
Jihočeský	7	15,0000	
Moravskoslezský	7	15,0000	
Olomoucký	6	15,1667	
Karlovarský	7	15,5714	
Pardubický	7	15,8571	
Zlínský	7	16,0000	
Liberecký	8	16,1250	
Královéhradecký	9	17,0000	
Sig.		,907	

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 11 ukazuje, že není signifikantní rozdíl mezi jednotlivými kraji. S rizikem chyby nejvýše 5 % bylo prokázáno, že střední hodnoty skóre obcí se v různých krajích České republiky neliší. Což dokazuje i Scheffeho test, že se žádné dvojice od sebe významně statisticky neliší (Budíková, 2006). Pro svoji velkou rozsáhlost je v příloze č. 2 uvedena tabulka Scheffeho testu mnohonásobného porovnání krajů.

4.5 NEJTRANSPARENTNĚJŠÍ OBCE A KRAJE

Jako nejotevřenější a nejprůhlednější obecní webové stránky dopadly nejlépe stránky obce Police nad Metují. Police nad Metují získala z celkové analýzy obsahu webových stránek 22 bodů z 23 maximálně možných. Jediným kritériem, které internetové stránky neprezentují, jsou zvukové, či video záznamy z veřejného zasedání zastupitelů obce. Druhou nejtransparentnější obcí je Nové Město nad Metují ze 100 analyzovaných obecních webů. Nové Město nad Metují dosáhlo uspokojivých 20 bodů. Slabinu v internetových stránkách vidím v nemožnosti zvětšení písma, což ocení zejména senioři a osoby zrakově znevýhodněné a v nezveřejňování kdo a jak

hlasoval při zasedáních zastupitelstva a rady obce. Podrobnosti o dvou nejtransparentnějších obcích lze vidět v tabulce 12.

Tabulka 12: Nejtransparentnější obce

Název obce	Počet obyvatel	Kraj	Webové stránky
Police nad Metují	4 109	Královéhradecký	http://www.meu-police.cz/
Nové Město nad Metují	9 477	Královéhradecký	http://www.novemestonm.cz/

Zdroj: Vlastní zpracování.

S 19 obdrženy body z celkového skóre se umístilo hned sedm obcí. Jsou to následující obce: Duchcov, Mohelnice, Nepomuk, Ralsko, Rychnov u Jablonce nad Nisou, Rýmařov a Volyně. Počet obyvatel je u nich velmi rozličný, v rozmezí 2 012 až 9 197 obyvatel. Při vyhodnocení byly zohledněny obce, které nemají radu, jejich maximální skóre činilo 20 bodů. Bohužel se v celé analýze zkoumaných obcí nevyskytuje žádná, která by splňovala všechny stanovená kritéria.

Ve vyhodnocení nejotevřenějšího kraje skončil Královéhradecký kraj s necelými 74,0 %. Jak lze vyčíst z tabulky 13, první dvě nejtransparentnější obce patří právě do Královéhradeckého kraje. Celkově hodnotím procentuální výsledek krajů uspokojivě. Rozpětí všech 13 krajů tvoří rozdíl nejvýše 13 %, procentuální vyjádření všech krajů se jeví dosti podobné. I kraj Vysočina, který je na celkovém posledním místě, získal pěkných 59,4 %.

Tabulka 13: Pořadí krajů dle transparentnosti webových stránek

Pořadí	Název kraje	Procentuální vyjádření
1.	Královéhradecký kraj	73,9 %
2.	Liberecký kraj	70,1 %
3.	Zlínský kraj	69,6 %
4.	Pardubický kraj	68,9 %
5.	Jihočeský kraj	67,8 %
6.	Karlovarský kraj	67,7 %
7.	Plzeňský kraj	67,0 %
8.	Středočeský kraj	66,7 %
9.	Olomoucký kraj	65,9 %

10.	Moravskoslezský kraj	65,2 %
11.	Jihomoravský kraj	63,1 %
12.	Ústecký kraj	63,0 %
13.	Vysočina	59,4 %

Zdroj: Vlastní zpracování.

5 SHRNU TÍ VÝSLEDKŮ

Cílem provedené analýzy bylo posoudit, jak si české obce stojí v dodržování principu transparentnosti na svých internetových stránkách. Analýza byla rozdělena na tři dílčí části:

- Komunikace obcí s občany, kde bylo zkoumáno zveřejňování povinných a dobrovolných informací;
- Hospodaření obcí v oblastech zadávání veřejných zakázek a zveřejňování dokumentů souvisejících s jejich činnostmi, jako jsou zápisy a usnesení ze zasedání zastupitelstva a rady obcí a jejich náležitosti;
- Přístupnost internetových stránek ulehčujících orientaci a vyhledávání informací na webech, přístupnější užívání stránek pro slabozraké uživatele a seniory.

Výsledky každé dílčí analýzy dopadly rozdílně. Velmi dobře dopadla první analýza komunikace obcí s občany, kde celkové hodnocení činí 81 % úspěšnost v uveřejňování zkoumaných informací. Jako nejméně úspěšné bylo splnění kritéria diskusního fóra na webech obcí. Velmi uspokojivě si stály kritéria zkoumající povinně zveřejňované informace. Celých 12 obcí, ze zkoumaného vzorku 100 obcí, vyhovělo všem kritériím v této analýze. Je třeba zmínit, že právě polovina nejméně úspěšných obcí v první analýze má počet obyvatel v rozmezí od 5 000 do 9 999, v této velikostní kategorii obcí se z celkového počtu zkoumaných obcí nachází pouze 27 %.

O něco hůře skončilo vyhodnocení analýzy zabývající se přístupností internetových stránek. Její úspěšnost činí 66 %. Nejméně plněné bylo kritérium změny velikosti písma. Naopak nejlépe dopadlo kritérium slabozrací. Navzdory poklesu úspěšnosti v analýze přístupnosti se počet obcí splňujících všechna kritéria této analýzy navýšil na 20 úspěšných obcí. Z těchto 20 obcí celých 14 spadá do velikostí skupiny od 2 000 do 5 000 obyvatel. Obce s rozmezím od 2 000 do 5 000 obyvatel mají zastoupení zhruba 70 % ve zkoumaném vzorku.

Nejhůře byla vyhodnocena část analýzy zkoumající hospodaření obcí a dokumenty o jejich činnosti. Její úspěšnosti dosahuje pouze 49 %. Nejvýše úspěšné bylo kritérium zkoumající zveřejňování usnesení z jednání zastupitelstva obcí, které dosáhlo

výrazného úspěchu 96 % v této analýze. Naplnit všechna zkoumaná kritéria se nepodařilo žádné z obcí. Důvodem může být její náročnost z pohledu dobrovolně poskytovaných informací. Nejlépe si vedly dvě obce, kterým se nepodařilo splnit pouze jediné kritérium.

V práci byly prostřednictvím jednofaktorové analýzy rozptylu zkoumány faktory, které by mohly mít vliv na kvalitu webových stránek obcí. Byly stanoveny a zkoumány dvě hypotézy. H_1 : Kvalita obecních webových stránek se neliší s velikostí obcí podle počtu obyvatel; H_2 : Kvalita obecních webových stránek se neliší s krajem, do kterého obce spadají. Obě tyto hypotézy nebyly po provedených výpočtech zamítnuty. Znamená to, že kvalita obecních webových stránek jednotlivých obcí nezávisí na počtu obyvatel v jednotlivých obcích a ani na kraji, ve kterém se obce nacházejí.

Výsledky jednotlivých analýz byly srovnány s výsledky dosaženými v rámci mé bakalářské práce obhájené na jaře roku 2015. Výsledky bakalářské práce jsou převzaty z literárního zdroje Jelínková (2015). S odstupem dvou let lze shrnout, že české obce si vedou o poznání lépe. V případě dílčích analýz bylo konkrétně zaznamenáno, že v analýze komunikace úřadu s občany je 6 % zlepšení, v analýze přístupnosti webových stránek je 20 % zlepšení a v analýze hospodaření obcí a dokumentech o jejich činnosti je 7 % zlepšení.

Celkové výsledky analýzy dodržování principu transparentnosti na webových stránkách obcí v České republice je vcelku uspokojivé. Většina zkoumaných obcí o sobě uveřejňuje základní informace a jejich webové prezentace jsou přístupné i pro znevýhodněné klienty. O poznání méně obce vyvěšují dokumenty o své činnosti. Celkové shrnutí výsledků výzkumu se vyšplhalo na 65 % úspěšnost zkoumaných obcí. Znamená to, že 65 % obcí dbá na otevřené zveřejňování informací. Jak píše Šolc (2014), uvědomělé obce nečekají na zpřísnění legislativy, ale dobrovolně na svých webových stránkách zveřejňují vše, co lze zveřejnit. Z celkového počtu 100 zkoumaných obcí ani jedna nevyhověla všem hodnotící kritériím rozdělených do tří logických celků. Naproti tomu alespoň v jedné dílčí analýze uspělo a uveřejňuje veškeré zkoumané informace 32 obcí, což činí celou třetinu vzorku obcí. Oproti výsledné hodnotě provedené na základě výzkumu v mé bakalářské práci je to více

než dvojnásobná hodnota. To hodnotím velice kladně, avšak i přesto zůstává velký prostor pro budoucí zlepšení v oblasti vyvěšovaných informací na internetových stránkách obcí.

Z výsledků analýz jasně vyplývá, že pokud platné právní předpisy nařizují obcím povinně zveřejňovat konkrétní informace způsobem umožňujícím dálkový přístup, rapidním způsobem se zvýší snaha obcí tato nařízení naplnit. Je jím právě otevřené a odpovědné jednání obcí, které dopomáhá k vytváření protikorupčního prostředí obcí a navyšuje se tím možnost zapojení občanů obcí jako nástroje veřejné kontroly.

Omezujícími limity ve výzkumu je, že analýzou bylo zkoumáno 100 českých obcí s počtem obyvatel od 2 000 do 9 999. Tento výzkumný vzorek 100 obcí tvoří 18 % z velikostní skupiny obcí, viz Tabulka 1: Velikostní skupiny obcí k datu 1. 1. 2016. Ve velikostní skupině od 2 000 do 9 999 obyvatel žije 21 % obyvatel České republiky. Výzkumný vzorek tvoří 73 obcí, v nichž žije do 5 000 obyvatel. Jedná se o větší obce, které mají ve většině případů status města, celkem v 72 případech.

6 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Diplomová práce zpracovává oblast dodržování transparentního jednání ve veřejné správě v činnosti obcí. Předmětem výzkumu bylo mimo jiné zhodnocení webových stránek obcí ve věcech hospodaření, vydávání dokumentů o činnosti obcí, uživatelské přívětivosti a vyhledávání požadovaných informací, základních popisných údajů o obcích a další. Obce, které dbají na otevřené, průhledné a dostatečně zřetelné zveřejňování informací prostřednictvím svých webových stránek, působí důvěryhodně, tímto chováním říkají, že se nebojí nést plnou odpovědnost za správu veřejného majetku. Navíc takové jednání znemožňuje korupční jednání v činnosti obcí a posiluje důvěru mezi občany a obcí.

České obce si v analýze digitální transparentnosti vedly různorodě. Jakmile legislativa přesně vymezuje rozsah a formu povinně zveřejňovaných informací na webech obcí, je viditelné velké zlepšení a snaha obcí této povinnosti dostát. Míra uveřejňování informací velmi klesá s volností obcí zveřejňovat informace. Právní předpisy mají obecně za úkol podpořit projevy otevřenosti obcí, ale transparentní chování záleží na každé obci. Na základě zkoumaných šetření v roce 2015 a nyní byly prokázány nezanedbatelné zlepšující se tendence kvality webových stránek obcí, ačkoli k tomu nepřispělo vydání žádného nového právního předpisu. V první řadě bych doporučila jasněji definovat specifikování požadavků na způsob umožňující dálkový přístup v české právní úpravě. Dalším postupem by mohlo být zavedení dalšího legislativního předpisu, který by tuto problematiku lépe uchopil jako celek. I přes postupné zlepšování kvality webů obcí, zde jsou stále velké rezervy ke zlepšení.

Osobně se přikláním k názoru, který uvádí Scott (2005), že webové stránky poskytují nejzákladnější veřejné služby a občané jsou tak více propojeni s vládou. Webový obsah a jeho nároky na užívání se neustále zvyšují. Obce musí pravidelně sledovat a zvyšovat kvalitu svých webových stránek, aby přilákaly a uspokojily uživatele.

Ke zlepšení kvality webového obsahu obcí mohou přispět a sloužit jako nápomocní rádci specializované webové portály. Často pomáhají poukázat na problémy a přichází s inspirativním řešením. Příkladem jsou Otevřená společnost, o. p. s.,

Transparency International, nebo Moderní obec. Často zde nalezneme rady a doporučení samotným obcím i jejich občanům při řešení problémů.

Jako motivační stimul může obcím sloužit i každoroční dobrovolná soutěž nazvaná Zlatý erb, která hodnotí nejlepší webové stránky a elektronické služby měst a obcí již od roku 1999.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Bagarová, G. M. (14. květen 2003). *Veřejné zakázky a jejich transparentnost*. [Online]. Získáno 21. březem 2017, z Moderní obec: <http://moderniobec.cz/verejne-zakazky-a-jejich-transparentnost/>.
- [2] Bachmann, P. (2011). *Factors Determining Quality of Municipal Web Site*. Liberec Economic Forum 2011. [Online]. Získáno 25. březem 2017, z Technická univerzita Liberec, Fakulta ekonomie: http://www.lef-tul.cz/sekce/LEF_2011.pdf.
- [3] Bachmann, P. (nd). *Transparentnost a veřejná prospěšnost českých neziskových organizací*. [Online]. Získáno 21. březem 2017, Vláda České republiky: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/studie_bachmann_pro_web.pdf.
- [4] Balík, S. (2009). *Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Havlíčkův Brod: Grada Publishing.
- [5] Budíková, M, Králová, M & Maroš, B. (2010). *Průvodce základními statistickými metodami*. Praha: Grada Publishing.
- [6] Budíková, M. (2006). *Statistika II: distanční studijní opora*. [Online]. Získáno 26. březem 2017, z Ekonomicko-správní fakulta MU: Neoficiální dokumentový server: http://econ.muny.cz/data/PMSTII/PMSTII_dso.pdf. ISBN 80-210-4105-6.
- [7] Černý, P. (2010). *Zákon o sdružování občanů: komentář*. Praha: C. H. Beck.
- [8] Český statistický úřad. (15. prosinec 2015). *Malý lexikon obcí České republiky - 2016*. [Online]. Získáno 10. leden 2017, z Český statistický úřad: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2016>.
- [8] Dědek, V. (10. únor 2017). *Jaká pravidla platí pro zakázky malého rozsahu?* [Online]. Získáno 10. duben 2017, z Frank Bold: <http://frankbold.org/poradna/kategorie/ruzne/rada/zakazky-maleho-rozsahu>.
- [9] *Desatero otevřené obce*. (13. červen 2011). [Online]. Získáno 29. březem 2017, z Otevřete.cz web pro otevřenost veřejné správy: <http://stary.otevrete.cz/knihovna/desatero-otevrene-obce/>.
- [10] Doleček, M. (30. červen 2016). *Veřejné zakázky*. [Online]. Získáno 10. duben 2017, z BusinessInfo.cz : Oficiální portál pro podnikání a export:

<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-ppbi-51137.html#!&chapter=8>.

[11] Dunleavy, P. & Margetts, H. (1999). *Government on the web*. Report commissioned by the National Audit Office. London: National Audit Office.

[12] Filip, J. (2010). *Ústavní právo - Učební text pro bakalářské studium na PrF MU*. Brno: Masarykova univerzita.

[13] Furek, A. & Rothanzl, L. (2012). *Zákon o svobodném přístupu k informacím a předpisy související: komentář*. Praha: Linde Praha.

[14] Gandía, J. L. & Archidona, M. C. (2008). *Determinants of website information by Spanish city councils*. Online Information Review.

[15] Hampl, M. & Müller, J. (1998) *Jsou obce v České republice příliš malé?* [Online]. Získáno 31. březem 2017, z Česká geografická společnost: http://geography.cz/sbornik/wp-content/uploads/downloads/2014/03/1998_103_1_Hampl_Muller_Jsouobceveskererepubliceprilismale.pdf.

[16] Heger, V. (2012). *Komunikace ve veřejné správě*. Pardubice: Grada Publishing.

[17] Hewson, C. (leden 2007). *Gathering data on the internet: qualitative approaches and possibilities for mixed methods research*. [Online]. Získáno 22. březem 2017, z ResearchGate:

https://www.researchgate.net/publication/42797480_Gathering_data_on_the_internet_qualitative_approaches_and_possibilities_for_mixed_methods_research.

[18] Horzinková, E. & Novotný, V. (2013). *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Aleš Čeněk.

[19] Hrabák, J. & Nahodil, T. (2006). *Nový správní řád a zákon související s odkazy, výkladovými poznámkami a vybranou judikaturou*. Praha: ASPI.

[20] Hrubý, J. et al. (2011). *Práva občanů obce: Edice dobré správní praxe*. Praha: Ministerstvo vnitra.

[21] Jelínková, Š. (2015). *Transparentní hospodaření obcí*. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové Fakulta informatiky a managementu.

[22] Jemelka, L. & Břeň, J. (2007). *Zákon o sdružování občanů, zákon o právu shromažďovacím, zákon o právu petičním: komentář*. Praha: ASPI.

- [23] Jemelka, L., Pondělíčková, K. & Bohadlo, D. (2013). *Správní řád : komentář*. Praha: C. H. Beck.
- [24] Kocová, D. (3. leden 2012). *Obce a povinně zveřejňované informace na internetu*. [Online]. Získáno 3. duben 2017, z Moderní obec: <http://moderniobec.cz/obce-a-povinne-zverejnovane-informace-na-internetu/>.
- [25] Kočí, R. (2012). *Obecní samospráva v České republice: Praktická příručka s judikaturou*. Praha: Leges.
- [26] Kopecký, M., et al. (2015). *Zákon o obcích. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer.
- [27] Koudelka, Z., Ondruš, R. & Průcha, P. (2009). *Zákon o obcích*. Praha: Linde Praha.
- [28] Koudelka, Z. (2003). *Průvodce územní samosprávou po 1. 1. 2003 : [včetně úplného znění obecního a krajského zřízení]*. Praha: Linde Praha.
- [29] Kouřilová, K. (4. duben 2017). *K zásadě přiměřenosti při postupu zadavatel v zadávacím řízení*. [Online]. Získáno 10. duben 2017, z Epravo.cz: <https://www.epravo.cz/top/clanky/k-zasade-primerenosti-pri-postupu-zadavatele-v-zadavacim-rizeni-105563.html>.
- [30] Krč, R., Marek, K. & Petr, M. (2008). *Zákon o veřejných zakázkách a koncesní zákon s komentářem : komentář obsahuje 538 odkazů na aktuální judikaturu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Nejvyššího správního soudu, Krajského soudu v Brně, Vrchního soudu v Olomouci a Evropského soudního dvora*. Praha: Linde Praha.
- [31] Kruták, T., Krutáková, L. & Gerych, J. (2016). *Zákon o zadávání veřejných zakázek : s komentářem k 1. 10. 2016*. Olomouc: ANAG.
- [32] Kužílek, O. & Žantovský, M. (2002). *Svoboda informací: Svobodný přístup k informacím v právním řádu České republiky*. Praha: Linde Praha.
- [33] Macek, I. et al. (2017). *Zákon a zadání veřejných zakázek : praktický komentář s judikaturou*. Praha: Leges.
- [34] Mates, P., Kadeřábková, J. & Wokoun, R. (2008). *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk.
- [35] Matrasová, E. & Šlauf, V. (2003). *Zákon o obcích (obecní zřízení) včetně prováděcích předpisů s komentářem*. Praha: Polygon.

- [36] Ministerstvo pro místní rozvoj. (5. duben 2017). *Metodika k vyhlášce o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele*. [Online]. Získáno 10. duben 2017, z Ministerstvo pro místní rozvoj: https://www.portal-vz.cz/getmedia/0d646e5f-d960-4743-b5b3-e885dcab7b1c/Metodika-k-vyhlisce-o-uverejnovani-a-profilu-zadavatele_v4-bez-registrace_duben-2017.pdf.
- [37] Ministerstvo vnitra České republiky. (20. duben 2010). *Metodický pokyn k vyhlášce č. 64/2008 Sb., o formě uveřejňování informací souvisejících s výkonem veřejné správy prostřednictvím webových stránek pro osoby se zdravotním postižením (vyhláška o přístupnosti)*. [Online]. Získáno 27. březen 2017, z Ministerstvo vnitra České republiky: <http://www.mvcr.cz/clanek/metodicky-pokyn-k-vyhlisce-c-64-2008-sb-o-forme-uverejnovani-informaci-souvisejicich-s-vykonem-verejne-spravy-prostrednictvim-webovych-stranek-pro-osoby-se-zdravotnim-postizenim-vyhlaska-o-pristupnosti.aspx>.
- [38] Ministerstvo vnitra České republiky. (2017). *Počty obyvatel v obcích*. [Online]. Získáno 10. leden 2017, z Ministerstvo vnitra České republiky: <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>.
- [39] Morris, S. & Shin, S. H. (prosinec 2002). *Social Value of Public Information*. [Online]. Dostupný z 21. březen 2017, z The American Economic Review: <http://www.econ.yale.edu/~dirkb/teach/pdf/m/morris/social%20value%20of%20public%20information.pdf>.
- [40] Nekola, M. (2008). *Capacities of Governanace in the Czech Republic*. Praha: MATFYZPRESS.
- [41] Pavlíček, R. (31. březen 2005). *Metodika Bind Friendly Web 2.3. Blind Friendly*. [Online]. Dostupný 27. březen 2017, z TyfloCentrum Brno: <http://blindfriendly.cz/metodika#kap5>.
- [42] Peková, J. & Pilný, J. (2002). *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI Publishing.
- [43] Podešva, V. et al. (2016). *Zákon o zadávání veřejných zakázek : Zákon o registru smluv : komentář*. Praha: Wolters Kluwer.

- [44] Potěšil, L. (prosinec 2008). „Dobrá správa“ v dokumentech Rady Evropy. [Online]. Dostupný 3. duben 2017, z Ministerstvo vnitra České republiky: <http://www.mvcr.cz/clanek/dobra-sprava-v-dokumentech-rady-evropy.aspx>.
- [45] Průcha, P. (2004). *Správní právo*. Brno: DOPLNĚK.
- [46] Samková, P. (5. duben 2007). *Úskalí nového zákona o střetu zájmů v praxi 1/*. [Online]. Dostupný 19. duben 2017, z Moderní obec: <http://moderniobec.cz/uskali-noveho-zakona-o-stretu-zajmu-v-praxi-1/>.
- [47] Scott, J. K. (1. září 2005). *Assessing the Quality of Municipal Government Web Sites*. State and Local Government. [Online]. Dostupný 15. duben 2017, z SAGE Journals: <http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0160323X0503700206?journalCode=slgb>.
- [48] Sebera, M. (13. leden 2012). *Vícerozměrné statistické metody*. [Online]. Dostupný 26. březen 2017, z Fakulta sportovních studií, Masarykova univerzita: http://www.fsps.muni.cz/~sebera/vicerozmerna_statistika/anova.html.
- [49] Svoboda, K. et al. (2003). *Zákony o územní samosprávě*. Praha: Eurounion.
- [50] Šabatová, A. (2008). *Ombudsman a lidská práva*. Brno: DOPLNĚK.
- [51] Šolc, J. (28. listopad 2014). *Chytrá města a obce – informatika nejen pro lepší úřadování, ale také pomocník pro samosprávu*. [Online]. Dostupný 12. duben 2017, z Deník veřejné správy: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6677579>.
- [52] Transparency International. (nd). *Územní samospráva*. [Online]. Dostupný 12. duben 2017, z Transparency International – Česká republika: <https://www.transparency.cz/pravni-poradna/uzemni-samosprava/>.
- [53] Vedral, J. (2012). *Zákon o střetu zájmů – komentář*. Praha: C. H. Beck.
- [54] Vrbová, M. (2011). *Právo na informace o činnosti obce a ochrana soukromí v podmínkách otevřené veřejné správy*. [Online]. Dostupný 3. duben 2017, z Právnická fakulta Masarykovy univerzity: https://www.law.muni.cz/sborniky/cofola2011/files/participace/Vrbova_Marta_6089.pdf.

- [55] Vyhláška č. 64/2008 Sb., o formě uveřejňování informací souvisejících s výkonem veřejné správy prostřednictvím webových stránek pro osoby se zdravotním postižením (vyhláška o přístupnosti).
- [56] Vyhláška č. 442/2006 Sb. Vyhláška, kterou se stanoví struktura informací zveřejňovaných o povinném subjektu způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- [57] Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.
- [58] Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod čl. 17.
- [59] Zákon č. 14/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- [60] Zákon č. 85/1990 Sb., o právu petičním (petiční zákon).
- [61] Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů (zákon o ochraně osobních údajů).
- [62] Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (zákon o svobodném přístupu).
- [63] Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.
- [64] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (zákon o obcích).
- [65] Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.
- [66] Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů.
- [67] Zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů.
- [68] Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů.
- [69] Zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv.
- [70] Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí (zákon o komunálních volbách).
- [71] Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.
- [72] *Zákon o zadávání veřejných zakázek.* (nd). [Online]. Dostupný 10. duben 2017, z Profil zadavatele, váš elektronický nástroj: <https://www.profilzadavatele.cz/zakon-134-o-zadavani-zakazek/>.

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Stav povinně zveřejňovaných informací.....	38
Graf 2: Stav dobrovolně zveřejňovaných informací.....	39
Graf 3: Míra informovanosti o veřejných zakázkách	41
Graf 4: Míra zveřejňovaných zápisů ze zasedání zastupitelstev obcí.....	42
Graf 5: Míra zveřejňovaných usnesení ze zasedání zastupitelstev obcí.....	43
Graf 6: Míra zveřejňování zápisů ze zasedání rady obcí.....	44
Graf 7: Míra zveřejňování usnesení z jednání rady obcí.....	45
Graf 8: Kdo a jak hlasoval na jednáních obcí.....	46
Graf 9: Záznam ze zasedání zastupitelstev obcí.....	47
Graf 10: Stav přístupnosti webových stránek	49

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Velikostní skupiny obcí k datu 1. 1. 2016	19
Tabulka 2: Počet členů zastupitelstva obce dle počtu obyvatel.....	21
Tabulka 3: Režim veřejných zakázek podle předpokládané hodnoty pro územní samosprávný celek.....	33
Tabulka 4: Test normality dosaženého skóre na velikosti obcí.....	50
Tabulka 5: Brown-Forsytheův test velikosti obcí	51
Tabulka 6: Analýza rozptylu velikosti obcí.....	51
Tabulka 7: Scheffeho test mnohonásobného porovnání velikosti obcí	52
Tabulka 8: Test normality dosaženého skóre a všech krajů	53
Tabulka 9: Brown-Forsytheův test všech krajů.....	54
Tabulka 10: Analýza rozptylu všech krajů	54
Tabulka 11: Scheffeho test porovnání krajů	54
Tabulka 12: Nejtransparentnější obce	56
Tabulka 13: Pořadí krajů dle transparentnosti webových stránek.....	56

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 - Seznam analyzovaných obcí v abecedním pořadí

Číslo	Kraj	Název obce	Počet obyvatel	Webové stránky obce
1	Středočeský	Bakov nad Jizerou	4 870	http://www.bakovnj.cz/
2	Plzeňský	Blovice	4 080	http://www.blovice-mesto.cz/
3	Olomoucký	Bludov	3 066	http://www.bludov.cz/
4	Karlovarský	Bochov	2 044	http://www.mesto-bochov.cz/
5	Zlínský	Bojkovice	4 363	http://www.bojkovice.cz/
6	Plzeňský	Břasy	2 162	http://www.obecbrasy.cz/
7	Středočeský	Březnice	3 498	http://www.breznice.cz/
8	Ústecký	Budyně nad Ohří	2 150	http://www.budyne.cz/
9	Kraj Vysočina	Bystřice nad Pernštejnem	8 191	http://www.bystricenp.cz/
10	Jihomoravský	Bzenec	4 251	http://www.bzenec.cz/
11	Liberecký	Cvikov	4 372	http://www.cvikov.cz/
12	Moravskoslezský	Čeladná	2 730	http://www.celadna.cz/
13	Královéhradecký	Černilov	2 430	http://www.cernilov.eu/
14	Pardubický	Dašice	2 059	http://www.dasice.cz/
15	Jihomoravský	Dobšice	2 343	http://www.dobsice.cz/
16	Liberecký	Doksy	5 080	http://www.mesto-doksy.cz/ http://www.doksy.com/
17	Moravskoslezský	Dolní Lutyně	5 224	http://new.dolnilutyne.org/
18	Ústecký	Duchcov	8 436	http://www.mestoholysov.cz/
19	Karlovarský	Františkovy Lázně	5 258	http://www.frantiskovy-lazne.cz/
20	Kraj Vysočina	Golčův Jeníkov	2 600	http://www.golcuv-jenikov.cz/
21	Zlínský	Halenkov	2 435	http://www.halenkov.cz/
22	Jihočeský	Hluboká nad Vltavou	5 044	http://www.obcan.hluboka.cz/
23	Pardubický	Holice	6 428	http://www.holice.eu/
24	Moravskoslezský	Horní Bludovice	2 347	http://www.hornibludovice.cz/

25	Královéhradecký	Hořice	8 337	http://www.horice.org/
26	Středočeský	Hradištko	2 051	http://www.hradistko-kersko.cz/
27	Zlínský	Hulín	6 931	http://www.hulin.cz/
28	Jihomoravský	Hustopeče	5 806	http://www.hustopece.cz/
29	Ústecký	Chabařovice	2 526	http://www.chabarovice.cz/
30	Pardubický	Chrast	3 070	http://www.mestochrast.cz/
31	Zlínský	Chropyně	4 986	http://www.muchropyne.cz/
32	Plzeňský	Janovice nad Úhlavou	2 163	http://www.janovice.cz/
33	Plzeňský	Kaznějov	3 003	http://www.kaznejov.cz/
34	Plzeňský	Kdyně	5 016	http://www.kdyne.cz/
35	Moravskoslezský	Kobeřice	3 328	http://www.koberice.cz/
36	Královéhradecký	Kopidlno	2 112	http://www.kopidlno.cz/
37	Zlínský	Koryčany	2 788	http://www.korycany.cz/
38	Karlovarský	Kraslice	6 725	http://www.kraslice.cz/
39	Kraj Vysočina	Ledeč nad Sázavou	5 064	http://www.ledecns.cz/
40	Jihočeský	Litvínovice	2 508	http://www.litvinovice.cz/
41	Karlovarský	Loket	3 055	http://www.loket.cz/
42	Liberecký	Lomnice nad Popelkou	5 431	http://www.lomnicenadpopelkou.cz/
43	Olomoucký	Loštice	2 999	http://www.mu-lostice.cz/
44	Zlínský	Luhačovice	5 095	http://www.mesto.luhacovice.cz/
45	Pardubický	Luže	2 543	http://www.luze.cz/
46	Plzeňský	Město Touškov	2 085	http://www.touskov.cz/
47	Středočeský	Milín	2 112	http://www.milin.cz/
48	Liberecký	Mimoň	6 459	http://mestomimon.cz/
49	Olomoucký	Mohelnice	9 197	http://www.mohelnice.cz/
50	Olomoucký	Moravský Beroun	3 044	http://www.morberoun.cz/
51	Plzeňský	Nepomuk	3 546	http://www.nepomuk.cz/
52	Středočeský	Nižbor	2 018	http://www.obecnizbor.cz/
53	Královéhradecký	Nové Město nad	9 477	http://www.novemestonm.cz/

		Metují		
54	Středočeský	Nučice	2 043	http://www.nucice.eu/
55	Jihomoravský	Oslavany	4 634	http://www.oslavany-mesto.cz/
56	Kraj Vysočina	Pacov	4 734	http://www.mestopacov.cz/
57	Olomoucký	Plumlov	2 316	http://www.mestoplumlov.cz/
58	Kraj Vysočina	Počátky	2 531	http://www.pocatky.cz/
59	Ústecký	Podbořany	6 219	http://www.podborany.net/
60	Jihomoravský	Pohořelice	4 731	http://www.pohorelice.cz/
61	Královéhradecký	Police nad Metují	4 109	http://www.meu-police.cz/
62	Ústecký	Proboštov	2 664	http://www.ouprobostov.cz/
63	Pardubický	Proseč	2 067	http://www.mestoprosec.cz/
64	Jihočeský	Protivín	4 797	http://www.muprotivin.cz/
65	Pardubický	Přelouč	8 733	http://www.mestoprelouc.cz/
66	Jihomoravský	Rakvice	2 137	http://www.rakvice.cz/
67	Liberecký	Ralsko	2 012	http://www.mestoralsko.cz/
68	Královéhradecký	Rokytnice v Orlických horách	2 039	http://www.rokytnicevoh.cz/
69	Královéhradecký	Rtyně v Podkrkonoší	2 973	http://www.rtyne.cz/
70	Středočeský	Rudná	4 713	http://www.rudnamesto.cz/
71	Liberecký	Rychnov u Jablonce nad Nisou	2 720	http://www.rychnovjbc.cz/
72	Moravskoslezský	Rýmařov	8 455	http://www.rymarov.cz/
73	Středočeský	Řevnice	3 395	http://www.revnice.cz/
74	Pardubický	Sezemice	3 709	http://www.sezemice.cz/
75	Moravskoslezský	Starý Jičín	2 829	http://www.stary-jicin.cz/
76	Plzeňský	Stod	3 481	http://www.mestostod.cz/
77	Středočeský	Strančice	2 230	http://www.strancice.cz/
78	Plzeňský	Strašice	2 321	http://www.strasice.rokycansko.cz/
79	Liberecký	Stráž pod Ralskem	3 718	http://www.strazpr.cz/
80	Jihočeský	Studená	2 312	http://www.studena.cz/

81	Moravskoslezský	Studénka	9 717	http://www.mesto-studenka.cz/
82	Olomoucký	Štítý	2 028	http://www.stity.cz/
83	Liberecký	Tanvald	6 263	http://www.tanvald.cz/
84	Kraj Vysočina	Telč	5 405	http://www.telc.eu/
85	Karlovarský	Toužim	3 667	http://www.touzim.cz/
86	Královéhradecký	Třebechovice pod Orebem	5 761	http://www.trebechovice.cz/
87	Jihočeský	Třeboň	8 362	http://www.mesto-trebon.cz/
88	Ústecký	Úštěk	2 727	http://www.mesto-ustek.cz/
89	Jihomoravský	Valtice	3 496	http://www.valtice.eu/
90	Karlovarský	Velká Hleďsebe	2 205	http://www.velkahledsebe.cz/
91	Královéhradecký	Velké Poříčí	2 368	http://www.velkeporici.cz/
92	Jihočeský	Veselí nad Lužnicí	6 480	http://www.veseli.cz/
93	Zlínský	Vlčnov	3 024	http://www.vlcnov.cz/
94	Jihočeský	Volyně	2 991	http://www.volynne.eu/
95	Jihomoravský	Vranovice	2 309	http://www.vranovice.eu/ http://www.vranovice.cms.advice.cz/ /
96	Plzeňský	Zbůch	2 175	http://www.zbuch.cz/
97	Středočeský	Zdiby	3 113	http://www.obeczdiby.cz/
98	Středočeský	Zruč nad Sázavou	4 512	http://www.mesto-zruc.cz/
99	Plzeňský	Zruč-Senec	3 221	http://www.zruc-senec.cz/
100	Karlovarský	Žlutice	2 353	http://www.zlutice.cz/

Příloha č. 2 – Tabulka mnohonásobného porovnávání závislosti skóre obcí na krajích

Multiple Comparisons

Dependent Variable: Skóre obcí

Scheffe

(I) Kraj	(J) Kraj	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
Jihočeský	Jihomoravský	,75000	1,34938	1,000	-5,6339	7,1339
	Karlovarský	-,57143	1,39363	1,000	-7,1647	6,0218
	Vysočina	1,33333	1,45054	1,000	-5,5291	8,1958
	Královéhradecký	-2,00000	1,31393	,998	-8,2162	4,2162
	Liberecký	-1,12500	1,34938	1,000	-7,5089	5,2589
	Moravskoslezský	,00000	1,39363	1,000	-6,5932	6,5932
	Olomoucký	-,16667	1,45054	1,000	-7,0291	6,6958
	Pardubický	-,85714	1,39363	1,000	-7,4504	5,7361
	Plzeňský	,09091	1,26059	1,000	-5,8729	6,0547
	Středočeský	,36364	1,26059	1,000	-5,6002	6,3274
	Ústecký	,83333	1,45054	1,000	-6,0291	7,6958
	Zlínský	-1,00000	1,39363	1,000	-7,5932	5,5932
Jihomoravský	Jihočeský	-,75000	1,34938	1,000	-7,1339	5,6339
	Karlovarský	-1,32143	1,34938	1,000	-7,7053	5,0624
	Vysočina	,58333	1,40807	1,000	-6,0782	7,2449
	Královéhradecký	-2,75000	1,26689	,963	-8,7436	3,2436
	Liberecký	-1,87500	1,30362	,999	-8,0424	4,2924
	Moravskoslezský	-,75000	1,34938	1,000	-7,1339	5,6339
	Olomoucký	-,91667	1,40807	1,000	-7,5782	5,7449
	Pardubický	-1,60714	1,34938	1,000	-7,9910	4,7767
	Plzeňský	-,65909	1,21148	1,000	-6,3906	5,0724
	Středočeský	-,38636	1,21148	1,000	-6,1179	5,3451
	Ústecký	,08333	1,40807	1,000	-6,5782	6,7449
	Zlínský	-1,75000	1,34938	1,000	-8,1339	4,6339
Karlovarský	Jihočeský	,57143	1,39363	1,000	-6,0218	7,1647
	Jihomoravský	1,32143	1,34938	1,000	-5,0624	7,7053
	Vysočina	1,90476	1,45054	1,000	-4,9577	8,7672
	Královéhradecký	-1,42857	1,31393	1,000	-7,6447	4,7876
	Liberecký	-,55357	1,34938	1,000	-6,9374	5,8303
	Moravskoslezský	,57143	1,39363	1,000	-6,0218	7,1647

	Olomoucký	,40476	1,45054	1,000	-6,4577	7,2672
	Pardubický	-,28571	1,39363	1,000	-6,8789	6,3075
	Plzeňský	,66234	1,26059	1,000	-5,3015	6,6261
	Středočeský	,93506	1,26059	1,000	-5,0287	6,8989
	Ústecký	1,40476	1,45054	1,000	-5,4577	8,2672
	Zlínský	-,42857	1,39363	1,000	-7,0218	6,1647
Vysočina	Jihočeský	-1,33333	1,45054	1,000	-8,1958	5,5291
	Jihomoravský	-,58333	1,40807	1,000	-7,2449	6,0782
	Karlovarský	-1,90476	1,45054	1,000	-8,7672	4,9577
	Královéhradecký	-3,33333	1,37414	,915	-9,8343	3,1677
	Liberecký	-2,45833	1,40807	,994	-9,1199	4,2032
	Moravskoslezský	-1,33333	1,45054	1,000	-8,1958	5,5291
	Olomoucký	-1,50000	1,50529	1,000	-8,6215	5,6215
	Pardubický	-2,19048	1,45054	,999	-9,0529	4,6720
	Plzeňský	-1,24242	1,32323	1,000	-7,5026	5,0177
	Středočeský	-,96970	1,32323	1,000	-7,2298	5,2905
	Ústecký	-,50000	1,50529	1,000	-7,6215	6,6215
	Zlínský	-2,33333	1,45054	,997	-9,1958	4,5291
Královéhradecký	Jihočeský	2,00000	1,31393	,998	-4,2162	8,2162
	Jihomoravský	2,75000	1,26689	,963	-3,2436	8,7436
	Karlovarský	1,42857	1,31393	1,000	-4,7876	7,6447
	Vysočina	3,33333	1,37414	,915	-3,1677	9,8343
	Liberecký	,87500	1,26689	1,000	-5,1186	6,8686
	Moravskoslezský	2,00000	1,31393	,998	-4,2162	8,2162
	Olomoucký	1,83333	1,37414	1,000	-4,6677	8,3343
	Pardubický	1,14286	1,31393	1,000	-5,0733	7,3590
	Plzeňský	2,09091	1,17187	,993	-3,4532	7,6350
	Středočeský	2,36364	1,17187	,980	-3,1804	7,9077
	Ústecký	2,83333	1,37414	,975	-3,6677	9,3343
	Zlínský	1,00000	1,31393	1,000	-5,2162	7,2162
Liberecký	Jihočeský	1,12500	1,34938	1,000	-5,2589	7,5089
	Jihomoravský	1,87500	1,30362	,999	-4,2924	8,0424
	Karlovarský	,55357	1,34938	1,000	-5,8303	6,9374
	Vysočina	2,45833	1,40807	,994	-4,2032	9,1199
	Královéhradecký	-,87500	1,26689	1,000	-6,8686	5,1186
	Moravskoslezský	1,12500	1,34938	1,000	-5,2589	7,5089
	Olomoucký	,95833	1,40807	1,000	-5,7032	7,6199
	Pardubický	,26786	1,34938	1,000	-6,1160	6,6517
	Plzeňský	1,21591	1,21148	1,000	-4,5156	6,9474

Příloha č. 2

	Středočeský	1,48864	1,21148	1,000	-4,2429	7,2201
	Ústecký	1,95833	1,40807	,999	-4,7032	8,6199
	Zlínský	,12500	1,34938	1,000	-6,2589	6,5089
Moravskoslezský	Jihočeský	,00000	1,39363	1,000	-6,5932	6,5932
	Jihomoravský	,75000	1,34938	1,000	-5,6339	7,1339
	Karlovarský	-,57143	1,39363	1,000	-7,1647	6,0218
	Vysočina	1,33333	1,45054	1,000	-5,5291	8,1958
	Královéhradecký	-2,00000	1,31393	,998	-8,2162	4,2162
	Liberecký	-1,12500	1,34938	1,000	-7,5089	5,2589
	Olomoucký	-,16667	1,45054	1,000	-7,0291	6,6958
	Pardubický	-,85714	1,39363	1,000	-7,4504	5,7361
	Plzeňský	,09091	1,26059	1,000	-5,8729	6,0547
	Středočeský	,36364	1,26059	1,000	-5,6002	6,3274
	Ústecký	,83333	1,45054	1,000	-6,0291	7,6958
	Zlínský	-1,00000	1,39363	1,000	-7,5932	5,5932
Olomoucký	Jihočeský	,16667	1,45054	1,000	-6,6958	7,0291
	Jihomoravský	,91667	1,40807	1,000	-5,7449	7,5782
	Karlovarský	-,40476	1,45054	1,000	-7,2672	6,4577
	Vysočina	1,50000	1,50529	1,000	-5,6215	8,6215
	Královéhradecký	-1,83333	1,37414	1,000	-8,3343	4,6677
	Liberecký	-,95833	1,40807	1,000	-7,6199	5,7032
	Moravskoslezský	,16667	1,45054	1,000	-6,6958	7,0291
	Pardubický	-,69048	1,45054	1,000	-7,5529	6,1720
	Plzeňský	,25758	1,32323	1,000	-6,0026	6,5177
	Středočeský	,53030	1,32323	1,000	-5,7298	6,7905
	Ústecký	1,00000	1,50529	1,000	-6,1215	8,1215
	Zlínský	-,83333	1,45054	1,000	-7,6958	6,0291
Pardubický	Jihočeský	,85714	1,39363	1,000	-5,7361	7,4504
	Jihomoravský	1,60714	1,34938	1,000	-4,7767	7,9910
	Karlovarský	,28571	1,39363	1,000	-6,3075	6,8789
	Vysočina	2,19048	1,45054	,999	-4,6720	9,0529
	Královéhradecký	-1,14286	1,31393	1,000	-7,3590	5,0733
	Liberecký	-,26786	1,34938	1,000	-6,6517	6,1160
	Moravskoslezský	,85714	1,39363	1,000	-5,7361	7,4504
	Olomoucký	,69048	1,45054	1,000	-6,1720	7,5529
	Plzeňský	,94805	1,26059	1,000	-5,0157	6,9119
	Středočeský	1,22078	1,26059	1,000	-4,7430	7,1846
	Ústecký	1,69048	1,45054	1,000	-5,1720	8,5529
	Zlínský	-,14286	1,39363	1,000	-6,7361	6,4504

Plzeňský	Jihočeský	-,09091	1,26059	1,000	-6,0547	5,8729
	Jihomoravský	,65909	1,21148	1,000	-5,0724	6,3906
	Karlovarský	-,66234	1,26059	1,000	-6,6261	5,3015
	Vysočina	1,24242	1,32323	1,000	-5,0177	7,5026
	Královéhradecký	-2,09091	1,17187	,993	-7,6350	3,4532
	Liberecký	-1,21591	1,21148	1,000	-6,9474	4,5156
	Moravskoslezský	-,09091	1,26059	1,000	-6,0547	5,8729
	Olomoucký	-,25758	1,32323	1,000	-6,5177	6,0026
	Pardubický	-,94805	1,26059	1,000	-6,9119	5,0157
	Středočeský	,27273	1,11173	1,000	-4,9868	5,5323
	Ústecký	,74242	1,32323	1,000	-5,5177	7,0026
	Zlínský	-1,09091	1,26059	1,000	-7,0547	4,8729
	Středočeský	Jihočeský	-,36364	1,26059	1,000	-6,3274
Jihomoravský		,38636	1,21148	1,000	-5,3451	6,1179
Karlovarský		-,93506	1,26059	1,000	-6,8989	5,0287
Vysočina		,96970	1,32323	1,000	-5,2905	7,2298
Královéhradecký		-2,36364	1,17187	,980	-7,9077	3,1804
Liberecký		-1,48864	1,21148	1,000	-7,2201	4,2429
Moravskoslezský		-,36364	1,26059	1,000	-6,3274	5,6002
Olomoucký		-,53030	1,32323	1,000	-6,7905	5,7298
Pardubický		-1,22078	1,26059	1,000	-7,1846	4,7430
Plzeňský		-,27273	1,11173	1,000	-5,5323	4,9868
Ústecký		,46970	1,32323	1,000	-5,7905	6,7298
Zlínský		-1,36364	1,26059	1,000	-7,3274	4,6002
Ústecký		Jihočeský	-,83333	1,45054	1,000	-7,6958
	Jihomoravský	-,08333	1,40807	1,000	-6,7449	6,5782
	Karlovarský	-1,40476	1,45054	1,000	-8,2672	5,4577
	Vysočina	,50000	1,50529	1,000	-6,6215	7,6215
	Královéhradecký	-2,83333	1,37414	,975	-9,3343	3,6677
	Liberecký	-1,95833	1,40807	,999	-8,6199	4,7032
	Moravskoslezský	-,83333	1,45054	1,000	-7,6958	6,0291
	Olomoucký	-1,00000	1,50529	1,000	-8,1215	6,1215
	Pardubický	-1,69048	1,45054	1,000	-8,5529	5,1720
	Plzeňský	-,74242	1,32323	1,000	-7,0026	5,5177
	Středočeský	-,46970	1,32323	1,000	-6,7298	5,7905
	Zlínský	-1,83333	1,45054	1,000	-8,6958	5,0291
	Zlínský	Jihočeský	1,00000	1,39363	1,000	-5,5932
Jihomoravský		1,75000	1,34938	1,000	-4,6339	8,1339
Karlovarský		,42857	1,39363	1,000	-6,1647	7,0218

Příloha č. 2

Vysočina	2,33333	1,45054	,997	-4,5291	9,1958
Královéhradecký	-1,00000	1,31393	1,000	-7,2162	5,2162
Liberecký	-,12500	1,34938	1,000	-6,5089	6,2589
Moravskoslezský	1,00000	1,39363	1,000	-5,5932	7,5932
Olomoucký	,83333	1,45054	1,000	-6,0291	7,6958
Pardubický	,14286	1,39363	1,000	-6,4504	6,7361
Plzeňský	1,09091	1,26059	1,000	-4,8729	7,0547
Středočeský	1,36364	1,26059	1,000	-4,6002	7,3274
Ústecký	1,83333	1,45054	1,000	-5,0291	8,6958

Univerzita Hradec Králové
 Fakulta informatiky a managementu
 Akademický rok: 2016/2017

Studijní program: Systémové inženýrství a informatika
 Forma: Prezenční
 Obor/komb.: Informační management (im2-p)

Podklad pro zadání DIPLOMOVÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Jelinková Sárka	Slovenského národního povstání 607, Vysoké Mýto - Litomyšlské Předměstí	11500735

TÉMA ČESKY:

Digitální transparentnost ve veřejném sektoru

TÉMA ANGLICKY:

Digital transparency in public sector

VEDOUcí PRÁCE:

doc. Ing. Hana Mohelská, Ph.D. - KM

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Cíl práce: Posouzení úrovně transparentnosti obcí v ČR.

1. Úvod
2. Cíl práce, volba metodologie, postupy řešení
3. Současný stav zkoumané problematiky
4. Vymezení základních pojmů
5. Aplikační část práce
6. Shrnutí výsledků
7. Závěry a doporučení
8. Literární zdroje

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

Databáze Scopus, WoS
 Tuzemské a zahraniční literární zdroje

Podpis studenta:

Jelinková Sárka

Datum:

11. 4. 2017

Podpis vedoucího práce:

Mohelská Hana

Datum:

11. 4. 2017